مورچل

څوارلسم کال، نهمه، پرلپسې ۱۴۶ مه ګڼه،
ربیع الأول ۱۴۴۲ هـ ق اکتوبر ۲۰۲۰ م

کابل دې د دسیسو د طرحو په ځای،

سولې ته ژمن شي!

بین الافغاني مذاکرات

او د سبوتاژ کولو وروستۍ ډرامه

د هیواد واک د چالاس ته لویدلی؟؟

جو بایدن

و آزمون افغانستان

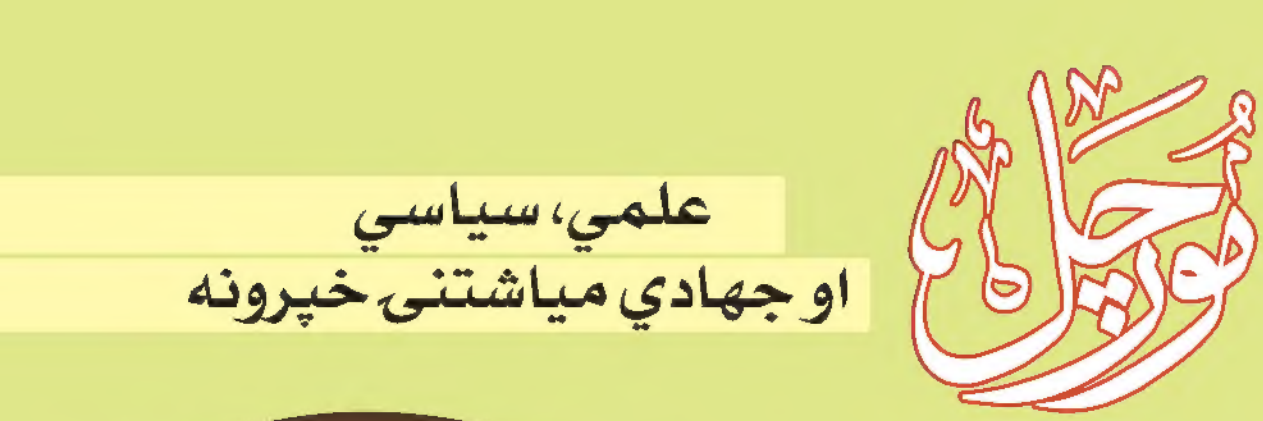

علمي، سياسي
او جهادي مياشتنی خپرونه

څوارلسم کال لسمه، پرلپسې ۱۴۶مه گڼه،
ربیع الأول ۱۴۴۲هـق اکتوبر ۲۰۲۰م

لړليک

گڼه	مطلب	مخ
۱	سرمقاله	۱
۲	د هیواد واک د چا لاس ته لوېدلی دی؟	۲
۳	جوړېدن و آزمون افغانستان	۶
۴	ارګ ترټولو ستر مفسدین او جنایتکاران سره ټول دي	۹
۵	د استپنې بدلولو فرهنګ او کابل پوهنتون	۱۰
۶	جوړېدن دي ولې د ټرمپ پیروي وکړي؟	۱۴
۷	بین الافغاني مذکرات او د سبوتاژ کولو وروستی درامه	۱۶
۸	د اسلامي حاکمیت هدف! نوعیت او ماهیت	۱۸
۹	ټرمپ ولې د ذلت نه ډک شکست وخوړ؟	۲۱
۱۰	د اسلامي دعوت اخلاقي بنسټونه	۲۳
۱۱	د امریکایي یرغل پرون او نن	۲۸
۱۲	جنګي جنایتونه (اکتوبر)	۳۰
۱۳	د مورچل وړمې	۳۳
۱۴	د ۲۰۲۰م کال د اکتوبر میاشتې جهادي خبرونه	۳۶

د امتیاز خاوند

دافغانستان اسلامي امارت
دفرهنګي چارو کمیسیون

مسؤل مدیر

صلاح الدین "صارم"

کتنپلاوی

ایوب صافی — حکمت
معین احمد — حافظ سعید
حسن زوی — موسی فرهاد

تخنیکي چارې

دفرهنګي کمیسیون تخنیکي څانګه

مکاتباتي ادرس

پته: کابل ښار، پنځمه حوزه، دمجلې دفتر
E-mail: morchalmorchal@yahoo.com

سرمقاله

بسم الله الرحمن الرحيم

کابل دې د دسیسو د طرحو په څای، سولې ته ژمن شي!

له کله نه چې دافغانستان اسلامي امارت له امریکا سره دافغانستان د خپلواکۍ اودهغوی داخراج سند لاسلیک کړی له هماغې ورځې تر ننه دکابل اداري هڅه اوهانډ کړی چې په هر ډول وي دسولې په راتلوکې خنډپیداکړي او جګړه دوام ومومي تر څو دوی دقدرت له ګدۍ لرې نه شي او واک له لاسه ورنه کړي، په ظاهر کې خو سوله په خوله یادوي ولې په عمل کې یې تر دې دمه هیڅ داسې حرکت نه دی کړی چې دسولې په راتلوکې دې ممِد واقع شي، د سولې مذاکرات یې هم دبندیانو له تاخیر نیولې بیا ترنورو ډېرو حیلو او بهانو وڅنډول .

نه یواځې په دې برخه کې یې کوم مؤثر ګام پورته نه کړ، ولټه یې دسولې په وړاندې دخنډونو په ایجاد کې نوښتونه ترسره کړل او په دې ورستیو کې یې د لېونتوب تر حده داسې هڅو ته لاس اچولی چې په هیڅ ډول دتوجیه وړ نه دي، د دې لپاره چې عام ذهنیت یې اغفال کړی وي د بولړ اجتماعي او انفرادي وژنو د دسیو په عملي کولو یې لاس پورې کړی ، دکابل پوهنتون دبې ګناه محصلینو د وژنې پلان اوس له هیڅا هم پټ نه دی چې چا او دکوم غرض لپاره ترسره کړ ، ټول محصلین، استاذان، مامورین، مدنی فعالان شنونکي او د محصلینو والدین په واز کومي ناري وهي چې دا حرکت د سولې داختناق لپاره یوه دولتي هڅه وه او د دې خبرې دثبوت لپاره یې خورا دلایل اونښې وړاندې کړې .

په ورته مهال یې دامریکا دانتخاباتو له بدلون سره په تمه له ارګ څخه اعلان وکړ چې د مجاهدینو په ضد د تبلیغاتي جګړې لپاره تیاری روان دی او یو منسجم پلان به په کار اچول کیږي، دارګ ویاند داخبره ډېره په شد اومد وکړه چې په امریکاکې د نوي بدلون په راتلو سره دوی ته په کار ده چې ټول په ګډه د طالبانو په ضد په دغه تبلیغاتي جګړه کې برخه واخلي . داعلان په دویمه ورځ دارګ معاون امرالله صالح

وويل : طالبان اراده لري چې مدني فعالان هدف وګرځوي او شايد ووژل شي، نو په کار ده چې له دولت سره په همغږۍ د دوی له طرحو څخه ملاتړ وکړي او دطالبانو په ضد په دغه تبليغاتي محاذ کې له دوی سره په ګډه برخه واخلي، کنه نو ژوند يې په خطره کې دی. ښاغلي صالح په ډېر ښکاره ډول مدني فعالان او ليکوال په مرګ تهديد کړل او دايې د سوله ضد ناوړه حرکتونو يوه بله هڅه وه .

دادی اوس د خپلو داعشي ملېشو له لارې غواړي چې په پل چرخي زندان کې په زنداني طالبانو پراخ عمليات ترسره کړي چې دغچ اخيستنې ترڅنګ غواړي طالبان دې ته راوپاروي چې دسولې بين الافغاني مذاکرات لغوه کړي ، داچې دافغانستان اسلامي امارت استخباراتي مؤظفينو د کابل اداري دغه شوم پلان په وخت سره کشف کړ، هم مهاله يې په دې اړه نړيوال او داخلي ټول سازمانونه پرې خبر کړل او هم يې په دې اړه خپل نظامي ترتيبات ترسره کړل .

دارګ د دغه سوله ضد پټو او ښکاره هڅو او پلانونو په وړاندې له يوځو تنو شننونکو پرته چې کله ناکله خبره کوي، نور ټول حرکتونه، رسنۍ، سياسي څېړې، متنفذين او تنظيمونه پټه خوله دي او له دومره ښکاره او څرګندودسيسو سره سره د ولس وژنې په جنايتونو سترګې پټوي، سړی نه پوهيږي دوی دکومې ورځې انتظار کوي او کله به بيا خپل مسؤليت اداکوي؟

چېرته دي هغه د سولې حرکتونه! چې په يېلو پښو او پياده مزلونو يې لارې پل کولې، رسنۍ به يې په سر اخيستې وې؛ نن چې د سولې په وړاندې په دومره سپين سترګۍ او مکارۍ شيطاني خندونه او دسيسې په کار اچول کيږي هيڅ غږ يې نه اورېدل کيږي او يو ګام هم نه پورته کوي ؟!

مونږ وايو د قدرت د بقا لپاره د دغه ډول دسيسو او شومو پلانونو په خای که ارګ سولې ته ژمن شي او دسولې په ضد له خندونو څخه لاس واخلي په څو برابره يې په خير او په هيواد کې د آرام ژوند لپاره ورته ډېره اسانه لار ده.

د هیواد واک

د چا لاس ته لویدلی؟؟

زخمي افغان

همدا اوس یو ځل بیا دا پوښتنه ډیره مطرح کیږي چې آیا د کابل د اوسني حاکم رژیم په وړاندې جهاد مشروعیت لري او که نه یې لري؟ زه کوم مفتي او لوی عالم نه یم چې دلته په دې اړه فتوی صادره کړم، اما د یوه مسلمان په حیث غواړم د کابل د اوسنۍ اداري په اړه خپل نظر له دیني نقطه نظره درسره شریک کړم.

د کابل اوسني رژیم ته که یو سرسري نظر وکړو او په خاص ډول د دې رژیم اصلي واکداران او د چارو متصدیان له نظره تېر کړو نو رامعلومه به شي چې دغه نظام زمونږ د مسلمان ولس لپاره یوه لویه فتنه او د افغانستان د راتلونکي لپاره زهر قاتل دی، چې که خدای مکړه په دې اوسني کم او کیف دوام پیدا کړي نو دا به زمونږ د مسلمان او متدین ملت لپاره د معنوي مرګ په معنی وي.

د یوه نظام او سیستم د تللو معیار دا دی چې لومړی دا وکتل شي چې د هغه نظام اصلي قیادت او د تصمیم ګیرۍ اختیار د چا په لاس کې دی؟ همدا اوس که د کابل رژیم ته نظر وکړو درې کسان په نظر راځي چې د کابل اداري اصلي متصدیان او د چارو واکمن بلل کیږي. اشرف غني چې خان ولسمشر ګڼي، لومړی مرستیال یې امر الله صالح او د ملي امنیت شورى مشر- ډاکټر حمد الله محب. که د دې دریو کسانو سابقه او تشخص راوپلټو نو رامعلومیږي چې دوی یو هم له دې هیواد سره دیني، فکري او ارزښتي تړاو نه لري، بلکې د ټولو دماغ له پردیو افکارو، اسلام ضد خیالونو او غربي تمایلاتو ډک دي.

اشرف غني خو هغه څوک دی چې حتی د ماشومتوب له وخته یې د افغانستان له متدین او

غیـرتي چاپیریـال سره اړیکـه شـکیدلي ده. نومـوړی لا ماشـوم و چـې د یـوه بـورس لـه لارې امریکا تـه لاړ، هلتـه یـې یـوې امریکـایي کـورنۍ پالنه په غاړه واخیسته او بیا د ځوانۍ تر وختـه د امریکایي فرهنګ په غیږ کې په سوچه امریکایي او غیر دیني روحیه وروزل شو.

نومـوړي وروسـته عـالي تحصـیلات هـم د بیروت په امریکایي پوهنتون کـې ترسره کړل. د بیروت پوهنتون امریکایانو د دې لپاره جـوړ کـړی تـر ځـو تـر اشـغال لانـدې

هیوادونـو تـه داسې رهبران وروزي چې په نسـب د هغـه ولـس وي خـو د فکـر، عقیـدې او تعهـد لـه اړخـه بشـپړ امریکـایي وي. اشرف غنـي د افغانسـتان لپـاره روزل شـوی همداسـې افغـان امریکـایي دی. د نومـوړي شخصیت لـه دې معلومـولای شـئ، چـې ښـځه یـې عیسـوی (لبنـانی ــ امریکـایي) ده، زامن او لونې امریکایـان دي چـې حتـی پښـتو او فـارسي ژبـه هـم نـه شـي ویـلای. نومـوړي د عمـر اکثره برخه په امریکا کې تېره کړې او یوازې هغـه وخـت یـې نـوم افغانـانو واوریـد چـې کلـه پـه افغانستان د امریکایي یرغل مقدمات پیل شـول. عبدالکریم خرم په خپل کتاب لیکلي چـې اشرف غني هغه وخت په لمونځ کولو پیـل وکـړ کلـه یـې چې ځان ولسمشری ته کاندید کړ. نومـوړی چـې لمونځ کوي داسې چمونه ترې کیږي لکـه ماشـوم چې اول ځل په لمانځه درول شوی وي، بـې ځایـه غوږونـو تـه لاس جګـول، بـې ځایـه سـجدې یـا رکـوع ته تلل او دغـه وارخطایي یـې د دې علامـه ده چـې نومـوړي یوازې د افغـان ولـس د تیـر ایستلو لپـاره پـه لمانځـه پیـل کـړی دی او پخـوا یـې دغـه عبادت نه کاوه.

د کابل اداري مرستیال امر الله صالح بیا تر اشرف غني هم لړلـې ماضـي لـري. د نومـوړي پـه بـاره کـې د جمعیـت ګونـد یـوه مخکښ او معتبر شخص د مسکو د کانفرانس پـه مهـال د اسـلامي امـارت اسـتازو تـه ویـلي وو چـې امرالـله صـالح

مسلمان نه دی (العیاذ بالله) امرالله صالح هم کټ مټ د اشرف غنی په شان امریکایانو روزلی، خو په دومره فرق چې اشرف غني په امریکایي ښوونځي او بیروت پوهنتون کې د وګړ پوهنې تخصص کړی خو امرالله صالح ته یې بیا په لانګلي کې د سي آی اې په مرکزي دفتر کې استخباراتي تعلیم ورکړی دی. امرالله صالح هغه کس و چې د یرغل په پیل کې افغانستان ته د سي آی اې د لومړني راغلي ټیم سره یې د ژباړن دنده اجراء کوله. نوموړی په دې افتخار کوي چې دامریکایانو جاسوس دی. د ده مغز هم د اسلام او دیانت پر ضد له دښمنانه افکارو ډک دی او له دیني ارزښتونو سره سخت ترینه دښمني لري.

د کابل د اداري دریمه پایه د حمد الله محب په نوم یوه نوې ځېره ده. حمد الله محب پخوا ډیر پیژندوی نه و خو د اشرف غني له مشر-کیدو سره ناڅاپه راشین او دومره معتبر شو چې په کم وخت کې په امریکا کې سفیر اوورپسې د هیواد د ټولو امنیتي ځواکونو مشر- (د ملي امنیت شوری) مسؤل وټاکل شو. حمد الله محب هم د اشرف غني غوندې امریکایانو روزلی او حتی له امریکایانو سره خپلوي او دوستي هم لري. د نوموړي ښځه لائل آدامز امریکایي ده. لائل آدامز د امریکا نیو یارک ته نږدې په Asheville ښار کې زیږېدلې وه. د باسټن له پوهنتون څخه د مرکزي او جنوب ختیځ آسیا په چارو کې ماسټري لري او داسې معلومیږي چې د حمد الله محب غوندې یې ښځه هم په افغانستان کې د یوه مهم کردار لپاره روزل شوې وي.

دغه درې اشخاص چې د کابل اداري د ټولو سیاسي، نظامي او نورو اختیاراتو واګې ورسره دي، د ټولو ما به ا لاشتراک دا دی چې ټول غیر ديني افکار لري. په سیکولرزم او غربي فلسفه ټینګ باور لري او ټولو تعهد کړی چې غربي فرهنګ او افکار به په دې هیواد کې پیاده کوي.

که د دې خلکو واکمني دوام پیدا کوي او نو معنی یې دا ده چې زمور راتلونکی نسل باید هر یو د همدې کسانو په شان فکر او کردار ولري او دا زمور د ولس لپاره د مطلق معنوي سقوط او هلاکت په معنی ده. ځکه زمور د ولس تر ټولو ګرانبها سرمایه زمور ديني معتقدات او زمور هغه ديني تشخص دی چې د صدر اسلام له وخته په میراث راپاتې دی او د پیړیو په اوږدو کې زمور نیکونو په ډیرو قربانیو را ساتلی دی. دغه تشخص له مور سره یو امانت دی چې باید راتلونکو نسلونوته یې انتقال کړو تر څو هغوی له ابدي تباهی او ګمراهی څخه محفوظ پاته شي. پر کابل اوسني واکمن هڅه کوي چې له مور څخه دغه تشخص واخلي خو مور باید په هیڅ صورت اجازه ورنکړو او په خپل ځاني، مالي او لساني جهاد سره د خپل دین او اسلامي افکارو ساتنه وکړو.

جو بایدن و آزمون افغانستان

حبیبی سمنگانی

جو بایدن رکورد ترامپ را شکست و ۴۶مین رئیس جمهور امریکا شد. بلی ترامپ به سن ۷۰ سالگی به‌حیث مسن‌ترین رئیس جمهور امریکا وارد کاخ سفید شده بود. اما اکنون جو بایدن ۷۸ساله با پیروزی در ۵۹مین انتخابات ریاست جمهوری، جایگزین وی شده‌است.

مهم برای افغان‌ها اینست که جو بایدن در قبال افغانستان و به‌خصوص پایان دادن جنگ تقریبا ۲۰ ساله امریکا درین کشور، از تجارب هم‌حزب‌اش اوباما و رقیب‌اش ترامپ و بلکه از آموخته‌های خود چه‌طور استفاده می‌کند. زیرا گفته می‌شود که او مخالف همیشگی حضور سربازان امریکایی در افغانستان است. او به ریچارد هالبروک، نماینده خاص امریکا در افغانستان و پاکستان در سال ۲۰۱۰ با فریاد گفته بود که «من جان پسرم را در افغانستان برای حقوق زنان به خطر نمی‌اندازم».

قدر مشترک بین اوباما و ترامپ این بود که هر دو در ابتدا کوشش کردند با کاربرد گزینه نظامی، در افغانستان به پیروزی برسند. اگر اوباما با اعزام ۳۳ هزار عساکر اضافی تلاش کرد وضعیت جنگ در افغانستان را دگرگون سازد، ترامپ نیز با اعلام استراتژی جنگی در اگست ۲۰۱۷ بخت خود را برای پیروزی در جنگ افغانستان به آزمون گرفت. اما انجام تلخ هر دو تجربه، از هم چندان تفاوتی نداشتند. هر دو رئیس جمهور دموکرات و جمهوری‌خواه، در حقیقت شکار دام جنرالان جنگ‌خواه پنتاگون شدند.

البته، فرق این بود که اوباما با اینکه هشت سال را در کاخ سفید سپری کرد و برای خروج نیروهای خود ضرب‌الاجل هم تعیین نمود، اما نتوانست راه حل واقعی برای پایان طولانی‌ترین جنگ تاریخ امریکا پیدا کند. او در حالی کاخ سفید را ترک می‌گفت که بر شکست خود در افغانستان برملا اعتراف داشت. بالمقابل ترامپ در دوره چهار ساله ریاست‌جمهوری‌اش توانست با موقف غیر متردد خود، راهی نسبتا آبرومندانه برای بیرون‌رفت از افغانستان پیدا کند.

هنوز روشن نیست که جو بایدن از فرصت کنونی چگونه استفاده می‌کند و یا چه شیوه‌ی را در قبال کشوری انتخاب می‌کند که به گفته وی درست ناشدنی و سزاوار چندپارچگی است.

بایدن ۷۸ساله، برگشتاندن سربازان امریکایی از افغانستان را از اهداف سیاست خارجی‌اش خوانده بود. با توجه به تجارب ناکام گذاشته، روشن است که رسیدن به این هدف از راه دوام و تشدید جنگ امکان‌پذیر نیست. از سر گیری جنگ منجر به از دست دادن حیثیت باقی‌مانده امریکا خواهد شد. مواقف گذشته بایدن در قبال افغانستان هم نشان می دهد که وی بر پیروزی نظامی در افغانستان باورمند نیست. چنانچه در گزارش بی‌بی‌سی تحت عنوان «جو بایدن از اظهارات خبرساز تا نقشه ای برای افغانستان» آمده است: «بایدن معتقد است که گیر افتادن در جنگ‌های غیرقابل پیروزی، تنها توانایی ما را برای هدایت در موضوعات دیگری که توجه ما را می‌طلبد، تخریب می‌کند و از بازسازی ابزارهای دیگر قدرت آمریکا باز می‌دارد».

باور عمومی در باره بایدن اینست که وی چون مدت ۳۶ سال - از ۱۹۷۳ تا ۲۰۰۹ - به‌حیث سناتور و رئیس کمیته‌های متعدد مجلس سنا، و سپس ۸ سال دیگر - از ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷ - به عنوان معاون رئیس جمهور در سیاست معاصر امریکا نقش بازی کرده‌است، از پرزه‌های مهم سیاست آن کشور است و بر خلاف ترامپ، با سیاست‌های پنهانی و حلقات قدرت‌مند امریکا بیش‌تر هماهنگی و سازگاری دارد.

اما شاید هنوز پیش از وقت است که در مورد چگونگی سیاست آینده وی پیش‌بینی کرد. البته، این یقینا قابل پیش‌بینی است که حلقات مختلف جنگ‌طلب، با امید تازه و دام‌های فریبنده‌ای او را به‌سوی مسیر دل‌خواه و مغرضانه‌شان سوق دهند و نقشه‌ها و برنامه‌های مختلف تسخیر جهان و منطقه را روی میز وی بگذارند.

جنرالان امریکایی هنوز از افغانستان دست‌بردار نشده‌اند. آن‌ها نه تنها در صحنه عمل با بهانه‌گیری‌های مختلف در راستای خروج کامل از افغانستان مشکلات ایجاد کرده‌اند، بلکه نگرانی‌های شان را رسما ابراز هم داشته‌اند. چنانچه هرگاه ترامپ یکروز پیش از انتخابات ریاست جمهوری بار دیگر تاکید کرد که نیروهایش را تا کریسمس (۲۵ دسمبر) به خانه‌های‌شان بر می‌گرداند، با انکار فوری فرمانده ارتش مواجه شد.

دونالد ترامپ با اینکه از ابتدا مخالف جنگ افغانستان و از ناقدان سرسخت جورج بوش درین مورد بود، اما تحلیل واقع‌بینانه اینست که حد اقل دو سال وی را همین لابی‌ها و جنرالان جنگ‌جو به بهانه‌های این و آن به هدر دادند، اگر او در اگست ۲۰۱۷ به‌جای اعلان استراتژی ناکام جنگی، وارد میز مذاکرات مستقیم با طالبان

می‌شد، شاید بسیار پیش می‌توانست به حل نهایی جنگ بی‌سود افغانستان می‌رسید و ازان به نحوه خوب‌تر در کارزار انتخاباتی استفاده می‌کرد. در حالی‌که او در سیاست خارجی بدون پیمان پایان اشغال افغانستان، دستاورد عمده دیگری هم نداشت.

نکته دیگری حائز اهمیت اینست که افغانستان در سیاست خارجی دولت بایدن چه جایگاهی خواهد داشت. چون در دو مناظره بین ترامپ و بایدن از افغانستان به استثنا از یکی دو مورد هیچ یادی نشده‌است. اما این شاید بار اول نیست. زیرا در گذشته‌ها نیز افغانستان، با اینکه بیش از یک تریلیون دالر امریکایی‌ها در آنجا برباد رفته‌است و هزاران عساکر امریکایی کشته و زخمی شده‌اند، از موضوعات اصلی و مهم بحث‌های انتخاباتی امریکا نبوده‌است.

اگرچه تیم بایدن در مورد سیاست خارجی شان حتی به نزدیک ترین متحدین امریکا بیش‌تر توضیح نداده‌اند، اما شعار تیم بایدن «امریکا بر می‌گردد» چیزی‌ست که متحدین دیرینه امریکا به‌خصوص اروپا و کانادا و همچنان سازمان ناتو را امیدواری تازه‌ای می‌بخشد. این متحدان امریکایی از روش تحقیرآمیز ترامپ به شدت در اضطراب بودند و حتی گفته می‌شد اگر ترامپ دوباره برنده شود، این‌ها ناچار بر پالیسی‌های خارجی و امنیتی خود بازنگری کنند و از اتکا بر امریکا به‌سوی خودکفایی بروند.

در چهار سال اخیر، روابط ترامپ و سازمان ناتو که متحد بزرگ و شریک اصلی امریکا در اشغال افغانستان است، در عموم و به‌خصوص در مورد مصارف هنگفت مالی این سازمان پر تنش بوده‌است. ترامپ در اولین حضور اش در نشست سران ناتو در ۲۰۱۷، خبر داد که اعضای ناتو به تعهدات مالی خود عمل نموده بودجه دفاعی خود را افزایش دهند. او هشدار داد که نمی‌خواهد امریکا تنها تامین‌کننده هزینه مالی ناتو باشد.

در باب افغانستان، اگرچه ینس استولتنبرگ، منشی عمومی ناتو در نشست مشترک مجلس سنا و مجلس کنگره امریکا تصریح کرد که قصد نداریم برای همیشه در افغانستان باقی بمانیم و همچنان ما همراه با امریکا وارد افغانستان شدیم و در هماهنگی با این کشور از افغانستان خارج خواهیم شد، اما دیده می‌شود که ناتو حامی خروج زودهنگام از افغانستان نیست.

می‌توان گفت که بایدن بر علاوه از جنرالان امریکایی، باید قناعت ناتو را هم برای پایان دادن اشغال افغانستان فراهم کند. چنانچه مجله فارین پالیسی به نقل از دیپلمات‌های اروپایی گزارش داده‌است که: برای کشورهای متحد آمریکا که نیروهای‌شان را در کنار سربازان آمریکایی به افغانستان و خاورمیانه اعزام کرده، مهم است بدانند که اداره بایدن چه موضعی درباره این نیروها دارد.

اگر جو بایدن واقعا خواهان پایان دادن آبرومندانه و بر وقت چپتر افغانستان است، باید از پیشرفت‌های که در دو سال گذشته در پروسه صلح و مذاکرات شده‌است، استفاده سالم بکند و نگذارد که دستاوردهای این باب قربانی سیاست‌های مغرضانه و جنگ‌طلبانه شود.

ارګ کې ترټولو لوی مفسدین

او جنایتکاران راټول دي !!

خبیر احمد م

د کابل رژیم مشر په دې وروستیو کې له فساد سره د مبارزې په نوم کمیسیون ایجاد کړی دی - هغه کمیسیون چې د رژیم ماهیت او وضعیت ته په کتلوسره به له شک پرته همدغه کمیسون دفساد او درغلیو لویه خاله او باندوي .

له فساد سره د مبارزې لپاره د کمیسیون ایجاد د هغو کوښښونو د لړی برخه ده چې کابل اداره یې په مټ په یوه راتلونکي کانفرنس کې د نړیوالو په سترګو کې خاورې شیندل او وروسته له هغوی مالي مرسته ترلاسه کول غواړي.

له تیرو دولسیزو راهیسې دارګ سپین سترګو غلو همیشه دغه رنګ نمایشي- ګامونه پورته کړي چې کله دافغانستان په باب دمرستو او بسپنو کومه نړیواله غونډه او اجلاس جوړشوی !

داخل هم دجنوا مرستندویه ناسته ممکن جوړه شي نو دارګ داړه ماران دخپل عادت له مخې هڅه کوي نړیوالو ته خان د فساد پر ضد مبارزه کوونکی وښیي، اما د رژیم ملاتړي پخپله هم پوهیږي چې دا اداره نه داچې په فساد کې غرقه ده داصلاح او سمون احتمال یې هم نه شته، ځکه له سره ترنوکه مفسدین او مجرمین سره یو خای شوي

تېره اوونۍ د سیګار په نوم د امریکا د خار یوې اداري راپور خپور کړ چې په کابل اداره کې فساد لا هم د پخوا په خبر حاکم دی او د دې شومې پدیدې د له منځه وړلو لپاره شوې وعدې یوازې د کاغذ پرمخ پاتې دي.

غربیان پوهیږي چې د دوی لخوا دې اداري ته، چې د واکمنې له امله یې اوس افغانستان د منځنۍ اسیا تر ټولو فاسد هېواد بلل کیږي، ورکول کېدونکې مرستې په خپل خای نه لګیږي او ببرته به د فساد سکار کیږي. له همدې امله یې وار له مخه لا اعلان کړی چې ښایي سږ کال د کابل رژیم د امید برخلاف کمې مرستې ورسره وکړي - هغه هم په سختو شرایطو.

اوس ټولې نړۍ ته څرګنده شوې چې د کابل رژیم د شعار او عمل ترمنځ د ځمکې او اسمان فرق دی. شعارونه یې داسې دي لکه د سیمې تر ټولو پاک نظام چې وي، خو په حقیقت کې بیا د منځنۍ اسیا تر ټولو فاسد نظام بلل کیږي. یو دېوال په یو میلیون ډالره جوړول او له کوروبا سره د مبارزې لپاره د قرض او ترلاسه شویو سلګونه میلیونه ډالرو درک ورکېدل د مشت نمونه خروار په ډول په دې وروستیو کې د کابل اداري د فساد له رابرسېره شویو نمونو د یادونې وړ دي.

د حیلو غلامانو په حقیقت د پوهې له امله به ښایي د رژیم بهرني ملاتړي دې اداري نه هعومره لاس وراوږد نه کړي څومره چې یې دا ټپل شوې او فاسدې خبرې هیله لري، خو دا چې د رژیم د ملاتړو ګټې د همدې فاسدترین نظام په بقا کې نغښتي دي نو قوت لایموت به یې حق ویولي.

سعد کتوازی

د استپنې بدلولو فرهنګ

او کابل پوهنتون

د طالبانو د نظام خوړې شپې مخ پر خزان او د اشغال لومړی ورځې وې، آمریکایانو یو جاسوس د پراشوټ پر مټ دښتې ته را ښکته کړی و، یو ګوداګی لا له مخکې ګمارل شوی و چې په خپل سور رنګه ډاتسن کې یې تماکلي ځای ته نقل کړي او دا پیښه یو شپونکي خارلې او خبر یې کلي ته راوړی و، د شهید ملا عبیدالله عابد تقبله الله د کندك طالبان پسې لاړل له دښتې یې پراشوټ را وړ او د موټروان څرك یې هم و لګاوه چې د عسکر په نوم د مرجاني کلي اوسېدونکی دی، خو چې پل وکتل شو؛ د عسکر د موټر پل نه و، نو طالبانو هم د خپل عادت، له پیښو سره د سرسری چلند او نېك ګمان له مخې هغه ونه نیوه چې په دې سره پراشوټ شوی جاسوس له هویت سره تری تم شو.

عسکر چې د طالبانو له سقوط څخه مطمئن شو وې منل: د رضاخان په نوم د سیمې یو تن چې په لنډن کې اوسېده او په خبریالی کې یې هم ګوتې وهلې د جاسوسی لپاره پراشوټ شوی و، ده ته یې د نقل دنده ورکړل شوې وه او د پل ورکولو لپاره یې د موټر استپنی بدلې کړې او طالبان یې پرې تېر ایستلي.

د امریکا له راتلو سره په افغانستان کې زېښته زیاتو دا ډول پیښو په لومړي خل سر را ښکاره او د اشغال له دوام سره یې پراختیا وموندله، دا څکه چې د امریکایانو اشغال او دوام یې تر دېره پر دروغې زهرجنو تبلیغاتو ولاړ و، د دېرو خمکنیو واقعیتونو راغلي او تللي پلونه یې پرې ورك کړل او د خواشینی ځای لا دا چې افغانان هم ورسره نابلد او طالبانو هم نه د دښمن تبلیغاتو او نه یې هم تېرې د ولس اغېزمن کېدو ته څه پاملرنه درلوده.

خپله کرزی د امریکایي نظام یوه استپنی وه، هر چاته مالوم والدی چې د امریکایانو پر ټانګونو سپور ارګ ته ننوت، خو چې امریکایان او شول له افغانانو د یاد نظام د راتلو پل ورك او همدغه نظام ته د خلکو د منتخب نظام په رنګ کې تر دغه په بد شکل دوام ور کړي، نو استپنی یې ور بدله کړه او پر اشرفغني یې روان کړ. مکارو اشغالګرو هغه د نړۍ دوهم مفکر ټلقي کاوه، پر افغانانو یې د هغه د ټپلو هره پېړکوله او یو کم شمېر هغه یې تېر هم ایستل چې رایې و کاروي او له دې لارې یې د ولس پر رایو راغلو مشرانو په رنګ کې خپل ګوداګیان او ډیموکراسي نظام پر افغانانو وټپل.

له دې سره سم لکه څرنګه چې د اشغالګرو پلان و په یو بد شکل او بوږنوونکو پېښو نوی نظام پیل شو، داسې وحشتونو، جنایاتو، پېښو او نادودو سر راپورته کړ چې په هیڅ مذهب، قانون، دستور، هېواد، ستراتېژي او په ټولـه کې یې نه د هیواد او ولس په تاریخ کې شتون درلود، نه ساری او نه هم تمه (یواځې ځینې بېلګې یې د نړۍ د څو پېړیو په تاریخ کې ښایي موجودي وې) او پل یې هم د امریکا سفارت، د ناټو غوڅ ملاتړ ماموریت او ارګ ته رسېده، له همدې امله اشغالګرو، ټپلو ګوداګیانو او نظام یې وپتېله چې استپنی بدله او خپل پل پرې ورك کړي.

داخل اشغالګرو د داعش پدېده هېواد ته غلې را وارده کړه او د طالبانو له لیکو هم ورسره ځینې مغرض او

ناأهله افراد یوځای شول، اشغالگرو ډېر وحشتونه او جنایتونه پر داعشي استېنې روان کړل، د هغوی له لارې او له هغو سره په پټه او ښکاره مستقیمه مرسته او تمویل یې یادې نادودې ترسره کولې چې له أمله یې د هېواد په ختیځ، لوېدیځ، جنوب لوېدیځ، شمال، پلازمېنه کابل او پکتیا کې سلګونه بلا دردوونکې او بوږنوونکې پېښې رامنځته شوې.

خو طالبانو د هېواد په بېلابېلو ولایتونو کې پرېکنده عملیات پرې ترسره کړل چې زیاتر یې ووژل او پاتې اشغالګرو او مزدورو چارواکو په مستقیمه لاسوهنه د شوبلو او څرخکو له لارې ترې خلاص کړل چې تر اوسه لا په کابل او ځیني نورو ولایتونو کې د استخباراتي ماموریت او ملي امنیت په چوکاټ کې خونړي بریدونه کوي او پړه یې بیا د داعش پر نوم پر غاړه اخلي.

بهر حال ! دې پېښو دوام وکړ او پل یې د پورتنیو مراجعو ترڅنګ سې ای اې استخباراتي شبکې او بلیك واټر کمپنۍ پورې ورسېده، ورسره د پل ورکولو لپاره د استېنې بدلولو کلتور دومره عام شو چې په هره وړه او لویه، منفي او مثبته پېښه کې ترې کار اخیستل کېده، له أمله یې د دښمن دغه چاره رسوا او له کاره ولوېده او هغه دېته اړ شو چې ترڅنګ یې ښکاره یې شرمۍ او سپین سترګۍ ته هم ملا وتړي.

په دې لړ کې پر طالبانو د نظامي، مذهبي، مدني او... فشارونو په نوم داسې څه نشول پاتې چې هغوی په ښکاره تر سره نکړل، پر ولسي وګړو (سپین ږېرو، مېرمنو، ماشومانو، ځوانانو، بېلابېلو کدرونو او قشرونو) کورونو، کلیو، باغونو، کروندو، وړو او لویو موټرانو، مسجدونو، مدرسو، خانقاو، تعلیمي او صحي مرکزونو، بازارونو، عام المنفعه پروژو، غونډو، ودونو، جنازو، فاتحو او...ړندې بمبارۍ، شپنۍ چاپې، هر ډول توپ-هاوان-راکیټي-وړو وسلو بریدونه، وړې او لویې چاودنې، اخلاقي او کلتوري داعنې، د ولس عفتونو-ملي او شخصي شتمنیو لوټنې یې له طالبانو سره د روانې کړې سولې پروسې یوه تر ټولو مهمه او ترې نه منفك کېدونکې برخه وګرځول.

دا چې د ځمکنیو واقعیتونو په توګه نه طالبانو زیان لیده او نه هم پر خپلو زیانونو دومره خواشیني کېدل لکه د ولس او هېواد پر زیان، نه د اشغالګرو او ګوډاګیانو یې پر طالبانو وس رسېده او نه هم دغه واقعیتونه د پټېدو و، اشغالګر اړ شول مزدور سپین سترګي هم ولري او له جنایت وروسته په خورا بېشرمۍ یې هغه توجېه کړي. که هرڅو به یې ماشومان، سپینږیري، مېرمنې یا هم مشهور ډاکټران او نور کدرونه شهیدانول، زیانمنول، لوټل، ګواښل او ورسره د پېښو عیني شاهدانو، انځورونو، ټولو ځمکنیو واقعیتونو او اسنادو به یې رسنۍ پر سر اخیستې وې، خو سپین سترګو لاسپوڅو او کرایي رسنیزو نامردو به یې په مقابل کې د طالبانو، د هغوی د مرکزونو، نقلیه وسائطو او شتون پر نوم توجېه کول او د واقعیتونو مخالفت او تحریف ته به اړم ول.

ورپسې د سولې له پروسې د ګوډاکیانو انزوا او د هغې سولې چې د ګټلو په نوم یې دا ټول وحشتونه او جنایتونه ترسره شول د اشغالګرو بایلنې د دې پېښو یوه بله څپه را ولاړه کړه چې دا ځل د سولې هڅو د روحیې وژل او د دې پروسې سبوتاژ په پلان کې و او د دیني عالمانو، لوړو کدرونو، د دولت منتقدینو، سوله خوښو/سولې فعالانو او... په مرموزو وژنو یې پیل کړ.

لویې او وړې مرموزې چاودنې او هدفي بریدونه، داعش ته منسوب د ملي أمنیت او استخباراتي کړیو په ابتکار خونړۍ پېښې (چې دواړه یې په لومړیو کې پر طالبانو تاوانول)، له بین الأفغاني مذاکراتو مخکې د باور جوړونې لپاره د ۶۰۰۰دوه اړخیزو بندیانو خوشي کېدو (باور جوړونې) مخنیوی، پر طالبانو د ډول ډول تورونو پورې کول، له بېلابېلو لارو د هغوی د بدنامۍ هڅې او حساسیت یې را پارول، په دولتي کچه پراخې او بې سابقې ناندرۍ، د سیاسي او اداري فسادونو ترڅنګ د اخلاقي فساد نوې څپې او ورته کار، د ولسي-خلکو شخصي-ملکیتونو او عفتونو لوټل، د خپلمنځي ناستې لپاره د افغان جهتونو د پلاوي په تشکیل کې ځنډونه او خنډونه او... د یاد پلان برخه ول.

که څه هم دا هرڅه اشغالګر امریکایان کابل اداري ته تلقینوي، خو بلواکه ګوډاګیان یې خپل واك او ځواك ښیي او پکې یې تر توان او غوښتنې لوړې هڅې کړې، بیا هم چې د اشغالګرو له لوري پرې مخالف غږ وشي په عمل کې همغه کېږي، په کراتو د کابل اداري له خپلو سرو کرښو تېرېدل، د اشغالګرو چارواکو پر یو غږ د بندیانو د خوشي

کولو لړی بشپړول او له هرځومره نټې وهلو وروسته هم بین الأفغاني مذاکراتو ته زړه ښه کول یې د یادونې وړ دي.

بالآخر د اشغالګرو او لاسپوڅو یې دا ټولې هڅې له ناکامۍ سره مخ او د قطر په دوحه کې د بین الأفغاني مذاکرې د پیل لومړنۍ ناسته ترسره شوه چې پکې د ملا برادر آخند سربېره د قطر هیواد بهرنیو چارو وزیر او د قطر حکومت لومړي وزیر مرستیال سلطان بن سعید المریخي، د امریکا بهرنیو چارو وزیر پمپیو، د افغان سولې لپاره د امریکا ځانګړي استازي خلیزاد او ډاکټر عبدالله برخه اخیستې وه.

خو له کابل څخه داسې خلک ورلیږل شوي چې پر هیڅ قدرت نلري او نه له طالبانو سره د مذاکرې صلاحیت لري، له ځمله یې په قطر کې له کابو میاشتې تېرولو سربېره نه کوم پرمختګ وشو، نه تر اوسه ورغلي کسان طالبانو په رسمي ډول منلي، نه د افغاني جهتونو په توګه د افغانانو استازولي کولای شي او نه هم ډېر نور مخته پراته پراونه وهل شوي، ورسره پر یو مهال د ارګ له استقامته د مذاکرې د تخریب هڅې هم روانې وې/دي، همدا لامل به و چې لومړی ارګ له قطر څخه د خپل پلاوي د راستنولو ګواښ وکړ او بیا د هغه ځلور بارز غړي ېبرته کابل ته را ستانه هم شول چې لامل یې تر اوسه لا نه دی څرګند.

د بین الأفغاني مذاکرې له پیل سره سم ارګ یو شمېر امنیه قوماندانان بدل کړل او د دوی پر اصطلاح د افغانستان دوهم کس !! امرالله صالح د کابل امنیه قوماندان وټاکل شو؟؟، په لومړیو کې خیال دا کېده چې په کابل کې نا امنیو او پر امنیتي بنسټونو د ارګ یې باوری به هغه دېته مجبور کړی وي، خو وروستیو حالاتو وښوده چې دا د سرچپه منظم پلان له مخې ترسره شوي، نو ځکه د کابل امنیه قوماندانی ته د صالح ننوتلو نا امنی خو کنترول نکړي، بلکې د یاد شوم پلان له مخې د کابل پوهنتون بورنوونکې پېښه چې په تېرو دوه لسیزو کې یې بېلګه نه درلوده هم رامنځته شوه او پکې لسګونه مظلوم او بې ګناه محصلین په خورا وحشت او ظلم مړه او ټپیان کړل شول.

دا پېښه له دې ځمله هم دردوونکې وه چې یاد پوهنتون ښایي په خپل ټول تاریخ او د هغه په هرځومره سختو ورځو کې داسې ورځ نه وه لیدلې، دوه لسیزې ارګ خپله د یاد پوهنتون امنیت نیسي- د هغه شاوخوا او ټولو دروازو کې یې امنیتي کسان ګمارلي او په عام نظر هیڅ د داسې پېښې تمه نه کېده او نه یې امکان و، خو ارګ او قوماندانې یې بریدګر تر خپلو ګمارلو امنیتي ساتونکو وړ تېر کړل او محصلین یې په هغه ارامه فضا کې تر بریده لاندې ونیول چې د څو لسیزو له سختو شرائطو روغ ورته را وتلې او نوره هم د بشپړ ښه کېدو پر لور وه.

دا چې اصلاً د عصري او دیني زدکړو ترمنځ ټوپیر او واټن نشته (بلکې دغه توپیر یواځې پر ملتونو اړه لري)، نو وایو به چې محصلین+دیني طالبان زموږ د افغاني او په ټوله کې د مسلماني ټولنې د ملا تیر او راتلونکي سرمایه ده؛ هیواد او ټولنه مو پرې تر بل هرڅه زیاته خوارۍ، د هغوی نه شتون زموږ تاریخ او راتلونکی بشپړ ګوابنې او لکه چې ټول شاهدان یو یاد محصلین تش لاسي او بې اسري و؛ په مدرسه=پوهنتون کې د ردکړیالي طبقه (که په هر ملت پورې اړه ولري) ټوله همداسې مظلومه، نازکه او د بشپړ ترحم وړ وي.

خو د ارګ بې رحمه قوماندانې او ملاټړو یې چې په تېر کې هم دا ډول ګڼ محصلین، د مدرسو واړه طالب العلمان، لوړ کدرونه، تش لاسي وګړي، میرمنې، ټنکي ماشومان او حتی مړه جسدونه په نښه کړي او له منځه وړي؛ د کابل قوماندانې ته د صالح پر ننه ایستلو سې دغه بهیر د کابل تر پوهنتونه را ورساوه، پر بې ګناه او د جګړې له ترخو څخه ناخبره محصلینو یې هم هیڅ رحم ونکړ او یواځې د دې لپاره یې ښه یې درېغه ووژل چې پرې په بین الأفغاني مذاکراتو کې له خپلې ټګۍ برګۍ د خلکو پام واړوي، طالبان بدنام کړي، خپله نړیواله اسره پیاوړې کړي او تر یو وخته نور هم په واک کې پاتې شي.

اوس چې د استپنې بدلولو لوبه زړه شوې؛ ارګ د دې خونړي برید په اړه هغه فرهنګ هم له پامه وغورځاوه او په وچه سپین سترګی او بې شرمۍ یې له لومړي ډز سره د هغه پېره پر طالبانو ور واچوله، چې طالبانو رد کړ د ارګ قوماندانې سا پر وغورځوله، چې د ارګ د جاسوسي اداري اړوند ډلې (داعش) پېره ومنله، قوماندان بیا پر طالبانو ور وغورځوله، هغوی بیا پر مستند ډول رده کړه، خو قوماندانې بیا پر ور واړوله، د پوهنتون استادانو، محصلینو او عینې

شاهدانو يې په اړه مستند شواهد وړاندې کړل او پره يې د طالبانو له غاړې واوښته، بياهم يادې قوماندانې پر ور واچوله. د پېښې د ځای طبيعي شواهدو طالبانو ته برأت ورکړ، قوماندانې بياهم پره په طالبانو پسې-وړله او په دې دول چې دوی تر مازديګره د برید واقعي انځور د پټولو هڅه کوله؛ هغې يې سرچپه شوې او د برید په جريان کې لا د هغه د حقيقت په اړه کره ثبوتونه رسنيز شول.

پر دې علاوه يو تر ټولو غوره ثبوت دا چې په تېرو دوه لسيزو کې د طالبانو نظامي اهداف، د برید ځای ته د وړلو ساز وسامان، د بريدونو پېچلتيا او د هدف کره والی او... اوس هرچاته مالوم شوي چې د ځېرونکو په اند دپوهنتون برید، د قوماندانې له لوري ادعاء او وړاندې کېدونکي اسناد يې ورسره په خورا لوړ منفي توپير کې او حتی له ټولو اړخونو د طالبانو د برید سرچپه و او له همدې وجې يې دېر زر د پټو اړخونو رابرسېره کولو هڅې پيل او هرڅه په ليږ وخت کې بشپړ روښانه شول.

په هر رنګ ! دلته که څه هم استپنې بدلې او پل ورک نشو، خو د پېښې د واقعيت په اړه د عام فکر او پام له خپل مسيره د قوماندانې هدف ته اړولو کې تر ټولو مضر کردار د کرايي خبريالانو/رسنيو او په دوهم قدم کې د قوماندانې وه، يانې رسنيو پکې د استپنې بدلولو ځای نيولی او قوماندانې يې هم شاته پرېښودلې وه، له نېکه مرغه دواړه د پېښې د څرنګوالي په اړه له خپرو شويو قوي اسنادو او ثبوتونو سره په تقابل کې و، د قوي شواهدو پر وړاندې يې له هر دول ثبوت او اسناد پرته په وچه سپين سترګي پره پر طالبانو ور غورځوله او په دې دول يې ترسره کړی برید همغسي-پر ځان تاوان هم کړ.

اوس نو يواځې د ارګ هغه موخه نامالومه وه چې د ترلاسه کولو لپاره يې هغه دغه برید پلان او تطبيق کړ، قوماندانې له پېښې وروسته د پوهنتون شاوخوا پر عسکرو او پوليسو کلابنده کړه، هدف د برید څرنګوالي، زيانونو او موخې پټول، د پېښې له استقامته د خلکو پام بل خوا اړول او بيا د شپې له تيارې څخه په استفاده د سبا لپاره تري تبليغاتي ګټه پورته کول و، سهار په داسي حال کې چې لاهم سيمه کلکه کلابنده وه د پوهنتون شاوخوا لګېدلې پنجرې د مذاکراتو او سولې ضد بيرونو پوسلې وې، د حيرانيا خبره دا چې يو خو په دېره بېره !! جوړ شوي او بل د کلابندی په حال کې څرګول شوي او په همدې کلابندی کې يې څرونکي هم نامالوم و. دې کړنې د پېښې پل له هر دول زحمت پرته مستقيم د ارګ قوماندانې ته ورساوه او لازياته يې پسې رسوا کړه، د برید او له هغه وروسته رامنځته شويو پوښتنو، غوښتنو، څېړنو او اندېښنو په اړه ارزونې او اټکلونه ترسره شول او نه يواځې دا چې وحشي قوماندانې د تبليغاتي استفادې موخې ته ونه رسېده، بلکې دا هم په اثبات ورسېده چې هغه څه دول او د څومره وړو، بې ارزښته او خيالي موخو لپاره (چې د بايللو چانس يې تر ګټلو قوي وي) د هېواد او ولس څومره ستري هستی او لوړ ارمانونه له منځه وړي؟ او څومره يې وينه ورته پربمانه او ارزانه ده؟.

دا چې د کابل پوهنتون استادان او محصلين د خپلې ارزونې او تحليل له لارې هم د داسي پېښو ماهيت پېژندلای شي، اوس چې تر برید لاندې نيول شوي د ټولې صحنې عيني شاهدان هم دوی دي او ورته ګوته په ماشه بريدګر يې هم ليدلي او پېژندلي، نو ارګ او قوماندانې لومړی پوهنتون د برید هدف ګرځولو کې تېروتلې نېيې چې له أمله يې د طالبانو د بدنامۍ، مذاکراتو د تخريب، سولې د مخنيوي او دا دول نورو موخو لپاره ترسره کړی دغه برید بشپړ سرچپه شو.

او بيا يې د ، قوي اسنادو په مقابل کې ګډوډو دروغو او په وچ زور پر طالبانو ورتپلو سره پر لوی لاس خپله تېروتنه او د پايلې په توګه يې دغه برید پر ځان تاوان کړ، په دېر لږ وخت کې يې د خپل دغه وحشت کره ثبوتونه او داسي شواهد رسنيو ته پر لاس ورکړل چې په هيڅ توجيه نه ردېږي او نه هم د قوماندانې خپل پل ورکولای شي، خو لاهم اړم ده چې د يې شرمۍ او سپين سترګۍ پر سرېښو يې پره پر طالبانو ونښلوي او دا يواځې ناکامه تبليغاتي هڅه کېدای شي او بس، همدا لامل به وي چې د دې پېښې په تعقيب د ارګ وياند د تبليغاتي جګړې او ورسره په يو مهال يې قوماندانې بيا د ورته نورو بريدونو په اړه خبر ور کوي، خو دوی ته دې وويل شي چې طالبانو له صليبي امپراطورۍ هم نه يواځې وسلواله جګړه، بلکې تبليغاتي او سياسي هغه يې هم ګټلې او ستاسو هم د تبلغاتي استفادې لپاره پر پوهنتون کړی برید او له هغه مخکې مو لا تيار او چاپ کړي تبليغاتي بيرونه بسنه کوي.....پای

جوبایډن دې ولې د ټرمپ پیروي وکړي؟

■ ارمان

دامریکا ددفاع سرپرست وزیر« کرستو فرملر» ویلي: امریکا دافغانستان په ګډون په ټولو بهرنیو هیوادونو کې دامریکا میشت پوځیان ویستل غواړي.

دروان کال په پیل کې دټرمپ حکومت له افغانستانه دخپلو عسکرو ویستلو په اړه دافغانستان اسلامي امارت سره دهوکړه لیک په امضا کولو سره نړیوالوته داپیغام ورکړ چې امریکا په افغانستان کې داشغال په پای ته رسولو غواړي دځان لپاره په نړۍ او افغانستان کې شته مشکلات کم کړي اوپه دې لړکې یې عملاً له افغانستانه د عسکرو په ویستلو هم لاس پورې کړ، چې دکوم ځنډ او تاخیر پرته تردې وخته دوام لري، باوردی که دعسکرو ویستلو سلسله هم دغسې روانه دپاتې شوه نو ٦ میاشتې وروسته به د افغانستان اشغال په کامله معنی پای ته ورسیږي

اوپې له شکه ! دغلامانو او اجیرانو پرته داد هر اصیل افغان دضمیرغږدی اوهم ورته ډیرستر تاریخي ویاړ او ملي شرف دی چې دامریکا په څیر پرمختللی معاصرخواک یې مات کړ.

دټرمپ حکومت لخوا دعسکر ویستلو ګام په نړۍ کې هم په پراخه کچه وستایل شو او دنړیوالو او افغانانو لخوا یې ښه تود هرکلی وشو، یواځي دکابل غلامي اداري لخوا یې په اړه تشویش وښودل شو چې د امریکایي خواکونو له وتلو وروسته به دوی بې سرپرسته اوبې باداره پاتې شي ا و وبه نکړای شي دخپل کرغیړن واک نه دفاع وکړای شي.

اوس تازه چې په امریکا کې ډونلډ ترمپ تاکنې بایللې او دهغه سیال جوبایډن څوک چې دپخوانې تورپوستې ولسمشر اوبامه په دوره کې مرستیال ولسمشر و، ګټلې دي داسې اندیښنې راتوکیدلې دي چې دیمکراتان به دټرمپ تګلارې ته په تغیر ورکولو سره دامریکایي عسکرو دویستلو روانه پروسه وځنډوي او دجګړې داوږدولو پریکړه به وکړي

دسیاسي چارو کتونکو په اند: که جوبایډن داشتباه وکړه چې دخواکونو دانخلاء په بهیر کې ځنډونه اوخنډونه رامنځته کړل، داکار به نه یواځي په افغانستان او افغان ولس باندې دامریکا لخوا تحمیل شوې غمیزه اوږده اونوره وغځوي بلکې دامریکایانو موجوده ستړیاوې او ځاني تلفات به هم په ځو واره نور ډیر کړي.

له افغانستانه دعسکرو نه ویستل به دامریکا لپاره داقتصادي اوپوځي دواړو له پلوه درانه زیانو نه ولري او هم به دلته په جګړه ښکېل امریکایي پوځیان او دهغوی کورنۍ نهیلي کړي نو دجګړې اوږدول پخپله دامریکا لپاره بد عواقب درلودای شي.

ولې ښکاره ده چې دامریکا جنګي ستراتیژي دبشپړې ناکامۍ سره مخ ده او ډیری کتونکي په دې باور دی چې امریکا دیوو لسم ستمبر وروسته په پیل کړې جګړه کې هیڅ بری نلري نو هرکله چې داسې ده بیا دامریکا د راتلونکي حکومت لخوا د جګړې اوږدول به دمرګونو او نساورینو نو سیوا بله کومه لاسته راوړنه ونلري.

دا سمه ده چې دیوولسم ستمبر وروسته امریکا دخپلو وسلو دپلور لپاره د بازار مندلو په بده موخه په ګڼو هیوادونو جنګونه تحمیل کړل، عراق او افغانستان یې وران کړل، خو خپل دوسلو صنعت ته تقویت ورکړي خو ښکاره ده چې امریکا په دغه تجارت او کاروبار کې هم دګټې کولو پرځای تاوان وکړ اوهم به په راتلونکي کې په جاري سائلو یې دپام وړ ګټه ترلاسه نکړي.

نوښه داده چې دامریکا سیاستوال اوپالیسي جوړونکي اشخاص نور دجګړو اودږدولو څخه توبه وباسي او له افغانستانه دخپلو عسکرو رواته لړی همداسې روانه وساتي. اوپه دې لړکې دي جوبایدن او دهغه ډله د ډونالډ ترمپ نه عبرت واخلي زکه چې ترمپ هم په لومړي راتګ سره دجنوبي اسیا لپاره کومه وحشیانه جنګي تګلاره جوړه او اعلانه کړه،هغه ډیره بد مرغه او کرغیړنه وه، په سبب یې افغانستان باندې د تاریخ ترټولو زیات بمونه وغورځول تردې پورې چې د«بمونو مور بم» یې هم استعمال کړ خوبیا هم دجګړې په ګټلو سره موفق شو او مجبوراً یې خبرې او مذاکرات پیل کړل، دکومو په ترڅ کې چې داوږدو چنو وهلو وروسته دروان کال دفبروري په ۲۹ مه چې دحوت دلسمې سره برابره وه د اشغال پای ته رسولو هوکړه لیک یې لاسلیک کړ، لنډه داچې جوبایدن دي دټرمپ پالیسي په پیروي کولو سره دعسکرو ویستلو لړی ته دوام ورکړي، دجګړې اوږدولو خوبونه دي ترک کړي دجګړې اوږدولو په صورت کې به یې انجام دویتنام نه هم بد وي.

❋❋❋

او د سبوتاژ کولو وروستۍ ډرامه

حسن مومند

د انساني تاريخ د تر ټولو ستر عسکري اتحاد ډېرو او عصري وسلو او وسايلو ته په پام سره چا دا ګومان نه کاوه چې ګڼې غريب يې وسلې افغانان به د دوئ مقابلې ته را ووځي؛ تر مياشتو يا کلونو ورسره مقابله روانه ساتل خو ډېره لرې خبره وه خو چې مجاهدين په تش لاس ددې ستر اتحاد مقابلې ته راووتل نو نه يواځې دا چې تر کلونيو ددې لوی عسکري خواک پر ضد جنګ روان وساتلوبلکې د الله په مدد او د سترو قربانيو په برکت يې دتاريخي ماتې تر سرحده ورسولو.

بيا چا دا ګومان نه کاوه چې دجنګ ډګر کې پر دښمن دتاريخي برلاسۍ نه پس به ګيني اسلامي امارت دشکست خوړلي دښمن سره خبرو ته کيني.

خودا چې دجنګ پيل يا دوام اصل هدف نه و بلکې د ملت او هېواد بشپړه ازادي، داشغال پای ته رسېدل او دواقعي اسلامي نظام حاکميت اصل هدف اودملت ستره هيله وه.

دسولې له لارې دجهاد اهداف او دملت دا هيله پوره کېدله او هم هغه جنګ ودرېدلو د کوم له امله چې هره ورځ دملت په لسګونو ياسلګونو بچيان وژل کېږي؛ عامه تاسيسات بمبارېږي؛ کلي ورانېږي او خلک دخپلو کورنو پرېښودلو ته اړ کېږي.

نو دسولې په صورت کې له اساني لارې د جهاد اهدافو او د ملت هيلو پوره کېدو ته په پام سره اسلامي امارت مذاکراتو ته تيار او په ښه ارادې؛ لوړوعزايمو اوله قوي موقفه يې د دښمن سره مذاکرات پيل کړل اولکه څنګه يې چې دجنګ ډګر کې استقامت ښکاره کړ؛ نه يې ددښمن د زور په مقابل کې سر ټيټ کړ؛ نه دجنګ نه ستړي شول او نه له عالي اهدافو تېر شول د ديپلوماسۍ په ميدان کې يې هم داسې اسقامت وښود چې نړۍ يې هکه حيرانه کړه.

د کابل اداري مشران او دامريکا زياتره نظاميان چې خپلې مادي ګټې دجنګ په دوام کې وينې دمذاکراتو دسبوتاژ کولو لپاره يې دجنګ ډګر ډېر ګرم کړ؛ دولس پر ضد يې د وحشت نه ډک ډېر عمليات تر سره کړل؛ پر اسلامي امارت د نړۍ او ولس دبې اعتماده کولو په هدف يې ډېرې هڅې وکړې خو صد آفرين داسلامي امارت په مدبرو مشرانو چې دوئ يې په خپلو هڅو کې کاميابي ته پرې نه ښودل؛ داسې فضا يې جوړه کړه چې امريکايې ديپلوماتانو ته پکې دشاتګ پرځای وړاندې تګ ښه ښکاږدلو نو مذاکرات تر ۱۸ مياشتو وغځېدل چې دخپل دښمن سره دا د امريکا د تاريخ تر ټولواوږده مذاکرات وګرځېدل او له نېکه مرغه چې امريکا دټولو هغو شيانو منلو ته اړ شوه چې داسلامي امارت بلکې دټول مجاهد ملت لپاره سړې کرښې وې او تر ې نه تېرېدل نو لله الحمد چې مذاکرات د اشغال دپای ته رسېدو په تاريخي ټرون منتج شول او د دښمن له کرغېړنو زندانونو نه مو يو، دوه، لس، ياسل نه بلکې پوره ۵ زره قيديان ازاد شول.

دکابل اداره چې دمذاکراتو ددې پرلو او تاریخي تړون د رامنځته کېدو په مخنیوي کې ناکامه شوه نو یې دهغه تاریخي تړون د لغوه کولو لپاره هڅې وکړې چې نه یواځې دافغانانو بلکې دټولې نړۍ دمسلمانانو لپاره ډېره ستره لاسته راوړنه وه.

دتړون له مخې به چې په ۱۰ ورځو کې ټول ۵ زره زنـدانیان ازادېـدل تـر ٦ میاشـتو یـې دا پروسـه وخندوله چې له امله یې دوهم پرلو یـانې بین الافغـاني مذاکرات هم ډېر دتاخیر ښکار شول.

خو اسلامي امارت ته دیني اقدار، شرعي مقاصد او دهېواد او ملت علیا اهداف تـر بل هـر شي وړانـدې دي؛ اسلامي امارت قـوي تمـه لرلـه چې په بریـالیتوب سره دبین الافغـاني مـذاکراتو دتـر سره کېدو سره بـه افغانستان کې جنګ ختم؛۴۰ کلن بحران تـه بـه ډپای ټکـی کېښـودل شي او دافغانـانو دهیلـو او خوښـې سره سم به یوسوچه اسلامي حکومت ښرته قایم شي نوځکه یې ددې مذاکراتو دتحقق لپاره ډېرې هڅې وکړې.

په بین الافغاني مذاکراتو کې داسلامي امـارت لـه لورې دقاضی القضاة او رهبري شورى دغړو په سطحه دلوړ پوړو استازو ګډون دا ثابتوي چې اسـلامي امارت خبرو اترو اوسولې تـه پـر جنګ باندې تـرجیح ورکـوي ځکه چې د افغانانو پرځمکه د جنګ دجریـان سره تـرلې ټول لوی تاوانونه افغانانو ته رسېږي.

خو اشرف غني او دده دفکر ملګـري چې دخپـل قدرت او مادي ګټو بقا دجنګ په دوام کې ویني نـو پـه مسلسل ډول دبین الافغاني مـذاکراتو د ناکـامولو هڅې کوي.

دکابل نه تللی ټیم د همـدې مغرضـو عنـاصرو لـه لورې رهبري کېږي نوځکه دا ټیم په دې تمه نـا معقـول او بـې ګټـې قیدونـه او شرطونـه رامخـې تـه کـوي چې داسلامي امارت مذاکراتي ټیم د مـذاکراتو دېرمخ بیولو نه انکار وکړي او پـدې طریقـه هـم د مـذاکراتو پروسـه ناکامه او تړون دلغوه کېدو دخطر سره مخامخ شي او هم ددې هرځه پرې پر اسلامي امارت ور واچول شي خو لله الحمد چې د اسلامي امارت لـه لـورې د ټاکـل شـوي مذاکراتي ټیم باتدبیره مشران چې ددوئ په ناکاره ارادو پوه وو نو د دوئ دناروا غوښتنو او نا معقولو شرطونو پـه مقابل کې یې د زغم نه کار واخست او په هر حالت کـې یې د مذاکراتو دېرمخ بیولو لار ونیوله چې پـدې طریقـه دکابل اداري دا پلان د کلي ناکامی سره مخامخ شـو نـو ځکـه یـې د اسـلامي امـارت پـه مقابـل کـې دملـت د احساساتو دراپارولو په موخه پر کابل پوهنتون دحملې ډرامه رامخې ته کړه.

نړۍ اوملت شاهد دی چې په تېر ۱۹ کلن جهـاد کې هیڅکله هم طالبانو غیـر نظامي تاسیسات دځپل برید هدف ندی ګرځولي؛ بل داعـش ډلې ددې حملې مسـئولیت هـم پـر غـاړه واخسـت او دحملـه کونکـو انځورونه یې هم نشر کړل؛ دبرید هدف یې هم روښانه کړ خو بیا هم دکابل اداري هغوئ بري ګټل او بې له دې چې تحقیـق وشي اوثبوتونـه وړانـدې کـړای شي ددې برید پړه یې پر طالبانو ور اچوله او ددې لپاره چې ملت یې په ربښتیا هم دطالبانو حملـه وګڼـي پـه هماغـه شـپه شپه کې یې ګڼ جعلي شواهد هم راپیـدا کـړي وو؛ خـو ددوئ له بده مرغه چې ملت ددوئ پدې جعل او تزویـر ډېر ژر پوه شو او ټولو ازادو جورنالستانو او ځېرونکو پـه یوه خوله دا دکابل داستخباراتو کـار وګڼـه چـې داعـش ملیشه پکې د آلې پـه توګـه کـارول شـویده ؛ نـو پرځای ددې چې دا ډرامه دوئ ته ګټه ورسوي په سخت تاوان یې تمامه شوه او پـه ولـس کـې لا زیـات پسـې بـدنام اومنفور شول.

دکابل اداره باید پدې پوه شي چې نـور یـې یـوه ډرامه هم کار نه ورکوي؛ په ملت کې دمنفـور کېدو نـه پـس اوس پـه بهرنـو بـادارانو کـې هـم سـخت منفـور شویدي او ډېر ژر دی چې لاس بـه تـرې واخلـي بیا بـه همدې مذاکراتو پسې لاسونه مروړي خو وخت به ځنې تېر وي.

د اسلامي حاکمیت هدف!

نوعیت او ماهیت!

ابوظهیر شمس
په تیرپسې

د اسلامي واکمنۍ مقصد

داسلامي حکومت په تشکیل اوقیام پورې چې دمسلمانانو کومې دنیاوې او اخروي مقاصد او مصالح ترلې دي ، دهغو په اړه داسلامي شریعت معاصرو علماوو څولاندې اصول په ګوته کړي دي:

۱ـ اسلامي شریعت دهیواد لپاره قانون ګرځول څو دعدل و انصاف نظام رامنځته شي.

۲ـ دوګړو ترمنځ اقتصادي او اجتماعي روابط داسې جوړول، چې په ترڅ کې یې هر وګړی اویا فرد په ازادي او و قار سره ژوند تیرکړای شي، هغه دخپلو شخصي او فطري صلاحیتونو دترقي او ودې په لړکې د هیڅ ډول خنډونو سره مخ نه وي او هم پکې ورته ټولې ضروري اسانتیاوې برابرې وي.

۳ـ ټول مسلمانان نارینه اوښځینه په دې پوهول او ددې ور ګرځول چې هغوی یواځې دعقایدو له پلوه نه بلکې دژوند په عملي دایره کې هم داسلامي شریعت په احکامو او اخلاقي لارښوونو باندې پوره، پوره عمل وکړای شي.

۴ـ هغو هیوادونو کې چې دمسلمانانو ترڅنګ د نورو ادیانو پیروان ژوند کوي، هغوی لپاره هم مذهبي او اجتماعي اسانیتاوي برابرول د حکومت په مسؤلیتونو کې راځي.

۵ـ هیواد د بهرنیو یرغلونو او حملو څخه خوندي کول.

٦ـ نړۍ کې داسلامي لارښوونو تبلیغ او تعلیم ته پام کول.

د اهغه مقاصد دي که د یو حکومت واکمن یې په پام کې ونیسي او دتکمیل لپاره یې په حقیقي معنی زیار وباسي نو هغه

حکومت یا واکمنې داسلامي خلافت نمونه ګڼل کیدای شي.

په دې لړکې نور تفصیلات اسلامي فقهاوو او علماوو لیکلي دي، په خاصه توګه ابوالحسن علي الماوردي، علامه ابن تیمه، حضرت شاه ولي الله دهلوي، دخلافت، امارت(نصب امامت) مقاصد، دهغه فرایض او واجبات ذکر کړي دي، داسلامي حکومت د وجود او دهغه دفرایضو او واجباتوپه باره کې دمتقدمینو علماوو داراوو کتلو لپاره وګوئ دامام ابوالحسن علی الماوردي« الاحکام السلطانیة والولایاتُ الدّینیّة، دابن تیمیه السیاسةُ الشرعیة فی اصلاح الرّاعی والرّعیة، دامام شاه ولی الله الدهلوی ازالة الخفاعن خلافة الخلفاء. اونور...

داسلامي حکومت مقصد یواځې امنیت قایمول ندي، داسلامي حکومت هغه نورې ځانګړتیاوې چې دنورو حکومتونو څخه هغه ممتاز ګرځولی شي ځیني یې دادي :

ـ دهغو ټولو غوره چارو دسرته رسولو کوښښونه کول کوم چې بشریت لپاره د خیر اوښېګڼې سبب ګرځیدای شي او د هغو ټولو منکراتو د مخنیوي لپاره پخپل ټول ځواک ګامونه پورته کول د کومو څخه چې اسلام بشریت پاک ـ صاف ساتل غواړي.

ـ اسلامي حکومت د عقیدې، مفکورې او نظریې تابع او ساتونکی دی او د ژوند په ټولو شعبو کې د هغې د واکمنۍ او قایمولو ذمواردی،بنا د هغه په ټولو ادارو، نظم و نسق اوقانون جوړولو کې داسلامي نظریې سره ټرون او اظهار به برملا او بېکاره وي.

ـ په بل تعبیر داسلامي حکومت واکمن هغه خلک کیدای شي څوک چې په اسلامي عقیده، مفکوره او دستور باندې ایمان لري او داسلام دسیاسي مفکورې او نظام سره اتفاق ولري او کوم خلک چې اسلامي سیاسي مفکوره نه مني، هغوی ته داسلامي حکومت په نظم و نسق کې وندې نه ورکول کېږي او هم به هغوی ته حکومتي مناصب نه ورکوي.

داسلامي حکومت نوعیت او ماهیت:

یوه اهمه مسئله داسلامي هیواد دماهیت او نوعیت ده، پوښتنه داده چې ایا اسلامي هیواد پخپل ماهیت کې دمغنیو پیرېو مسیحي ریاستونو پشان کوم دیني ریاست[پاپائیت/ تیوکراسی] سره مماثلت لري؟ایا ټولواک(کلیت پسندانه) دی که شورایې وجمهوري دی؟ د شاهي، موروثیت آمرانه نظریه داسلامي سیاسي نظریې سره څومره مطابقت لري؟په نویو مغربي مصطلحاتوکې کومه اصطلاح داسې ده چې هغه داسلام په سیاسي نظام باندې پوره منطبق کیدای شي؟ ایا داسلامي حکومت ماهیت او دهغه سیاسي اوضاع په نویو مغربي مصطلحاتو کې تشریح اوتعبیریدای شي؟

بېکاره ده چې اسلامي حکومت یا ریاست دټولې نړۍ په معاصرو ریاستونو او حکومتونو کې یو منفرد او جلا نوعیت لري، دکوم نه چې نوي مغربي سیاسي اصطلاحات

د هغه دنوعیت او ماهیت دسې ترجمانۍ کولو څخه قاصردي بلکې دهغو استعمال او داطلاق په باره کې دفکري انتشار یوه لویه وجه داده چې کوم مسلمانان او نا مسلمانان داسلام سیاسي نظریې او حکومتي نظام په نو یو مغربي مصطلاحاتو کې دبیانولوکوښښونه کوي هغوی په اصل کې داسلامي ټولنې مسائلو ته یواځې دمغربي تاریخي تجرباتو له زوایې څخه دکتلو کوښښونه کوي، نوي مغربي اصطلاحات مثلاً: جمهوریت، اشتراکیت، پاپائیت اوپارلیماني نظام د اټول یو خاص دیني، تاریخي، کلتوري او سیاسي شالید لري او هریو ځا نته جلا، جلا مفاهیم لري ،« چې مطلق او غیر متبدل معنی لرونکي دي» نو په دې وجه دتوږل شویو او ترشل شویو سیاسي اندونو انطباق په اسلامي سیاست او حکومت باندې کول مناسب ندی. مثلاً دجمهوریت اصطلاح چې نن سبا تردیره یادیږي، دا په اصل کې دفرانسوي انقلاب زیږنده ده، د ټولو ښاریانو د عمراني او اقتصادي مساوات اصول او دهر بالغ فرد دیوې رایې په بنا یعني دټولو بالغو وګړو د رایو په اکثریت د غوره شویو اسنازو په زریعه حکومت جوړول، د دې اصطلاح پراخ مفهوم دادی چې عامو وګړو ته په ټولو اجتماعي معاملاتو کې داکثریت اصل له مخې د قانون جوړولو لامحدود واک حاصل دی... خو دعامو وګړو رضایت هله شونی دی چې هغوی د ټولو خارجي بندیزونو څخه ازاد شي، فایق وبرتر وګڼل شی... او یواځې ځان ته ځواب ویونکي شي... نه بل چاته! نو دنوي جمهوریت کومه مفکوره چې مغرب وړاندې کړې ده، له دې پلوه که څه هم د اسلام په نزد هم ټول انسانان دعمراني اعتبار له پلوه سره یواوتو لو ته د ودې وارتقاء مواقع یوشان حاصل دي خو له دې پلوه د اسلام دد ې نظریې سره یو مخ متصاد دی چې اسلام په مسلمانانوباندې لازمي کړیده چې هغوی به خپلې ټولې فیصلې دهغه الهي قانون تابع ګرځوي، کومې چې په عظیم الشان قرآن کې راغلي دي او رسول الله صلی الله علیه وسلم په هغو باندې دعمل نمونې وړاندې کړې دي، په دې وجه دامت لخوا دقانون په جوړولو باندې اسلام بندیز لګولی دی او دعامو وګړو اراده یا رایه هیڅکله برتري نلري، کومه چې دمغربي جمهوریت لاینفک جزده،په دې وجه دمغربي جمهوریت «اصطلاح اثباتاً یا نفیاً» داسلام په سیاسي نظریې اطلاق کول دابهاماتو فضا پیدا کوي نور بیا...

PRESIDENTIAL
ELECTION
2020

ترمپ ولې د ذلت نه ډک

شکست وخوړ؟

په امریکا کې اوسني د ۲۰۲۰م ولسمشریز انتخابات ډېر له جوش او جذبې نه ډک او له مختلفو اړخونو بې ساري وو؛ دجمهوري غوښتونکو او دیموکراتانو ګوندونو دمشرانو تر څنګ ددې دواړو ګوندونو سره تړاو لرونکي عام کارکوونکي هم ډېر متحرک وو او دخپلو مشرانو د بریالیتوب لپاره یې بې ساري ستړیاوې وګاللې. دامریکا ولسمشر ډونلډ ټرمپ له څرګندونو داسې ښکارېده لکه چې دخپل بریالیتوب په اړه له حد نه زیات هیله مند و؛ هیڅ یې په خیال او خاطر کې نه راتله چې ګیني دده سیال جوبایډن به ورته میدان وګټي؛ ټرمپ پدې خبرې کلک باوري و چې دامریکا دټېرو ولسمشرانو په څېر به دی هم په دوهم ځل په ټاکنو کې بریالی او په اسانه به د امریکا منتخب ولسمشر شي خو نتایج بیا دهیلو او اندونو عکس وو؛ ټرمپ ماتې خوړلې وه او جوبایډن بریالی شوی و.

د رایو اچونې دبهیر ختمېدو نه پس چې لا درایو شمېرنې لړۍ روانه وه ټرمپ خپل بریالیتوب اعلان کړ او ویې ویل: که په انتخاباتو کې بریالی نه شو نو دده پر ضد به د درغلۍ نه کار اخستل شوی او قصداً به ناکام کړای شوی وي.

د ټرمپ دې څرګندونو امریکایان او نړیوال حیران کړل او ډېرو وویل: ټرمپ دسیاسي بصیرت نه یو بې برخې انسان دی.

اوس په رسمي ډول نتایج اعلان شویدي او د رسمي اعلانونو له مخې دټرمپ مخالف جوبایډن په داسې قاطع اکثریت سره کامیاب شوی چې د امریکا په تاریخ کې یو ولسمشر هم دومره زیاتې رایې ندي اخستي خو ټرمپ د انتخاباتو دنتایجو او دخپل شکست له منلو انکار کوي او وایي چې نتایج به په سترې محکمې کې چیلنج کړي څکه چې ورسره درغلي شوی او قصداً ناکام کړای شویدی.

که په دقیق نظر وکتل شي دا خبره بنه روښانه کېږي چې د امریکا جمهوري نظام په ډېرې تېزۍ مخ پر زوال روان دی او هغه اهداف یې تر لاسه نکړل کوم چې ددې نظام معمارانو په نښه کړي وو؛ نه رنګ او نسل پرستي له منځه وړاړه او نه د وسایلو د عادلانه ویش خبره عملي شوه بلکې د غریب او بډای تر منځ واټن ډېر زیات شو غریب وګړي لاپسې غریب او بډای لاپسې بډای شول؛ دهمدې امریکا لس دولس

تنان دي چې دټولې نړۍ دتر ټولو بډای خلکو افتخاریې په برخه کړای شویدی.

شعارونه د جمهوریت او دیموکراسۍ دي خو دپردې تر شا هر څه د هغه پانګوال زبېښاکګر نظام نه جارېږي چې دبډای لاپسې بډای کېدل او غریب لاپسې غریب کېدل ددې نظام روح دی.

ټرمپ خوبیا دامریکا جمهوریت او دیموکراسي بیخي په شرمونو وشرمولە.

ټرمپ چې د تېرو ۴ کلونو راهیسې دامریکا ولسمشر و ټول هغه اقدامات یې وکړل چې پرې امریکایې ولس ویشل کېدای شو؛ دکورني او بهرني سیاست یې هیڅ سر اوپښې نه وې معلومې او نه یې دا غم کاوه چې ځرګندونې او اقدامات به یې په هېواد کې دننه یا له هېواد نه بهر نړۍ کې ناوړه غبرګونونه رامنځته کړي؛ څه یې چې په خولې راتلل هغه به یې ویل؛ څه به یې چې زړه منل هغه به یې کول؛ نفرت خپرول او نورو ته دنفرت په نظر کتل یې بیخي خوي ګرځېدلی و؛ دمسلمانو مېرمنو پسې یې خندنې وکړې؛ څو ځلی یې دمخالفو رسنیو سپکاوی وکړ؛ دامریکا فیدرالي اداري یې هم په بدو نومونو یادې کړې؛ دمخالفو سیاسیونو پرضد یې بده ژبه وکارولە؛ دملي امنیت مشاور جان بولټن په وینا یې دسپینې مانې دمامورینو سپکاوی هم کاوه؛ امریکا کې مېشت کډوالو باندې یې دامریکا ځمکه سره تبې کړه؛ تور پوستو باندې د ظلم او وحشت حمایت یې وکړ؛ او سپین پوستي یې نسل پرستۍ ته ښه ډېر وهڅول.

د ټرمپ د واکمنۍ تېر ټول ۴ کلونه د ټولنیز انتشار نه ډک وو چې تور پوستو ته یې د غلامۍ دور وریاد کړ نو ځکه ویل کېږي چې دا یواځې د جوبایډن نه بلکې د دټرمپ له لورې د خپرې شوې نسل پرستۍ او تعصب پر ضد د ټولو افکارو او حرکتونو فتح ده.

لا انتخاباتي نتایج نه وو اعلان شوي چې جوبایډن وویل: بې له شکه چې ولسمشریزو ټاکنو کې زما ګډون د دیموکرات ګوند دغړې په حیث و خو له انتخاب کېدو نه پس به څه د ټولو امریکایانو ولسمشریم؛ زما حامیان دې دزغم نه کار واخلي؛ په سیاست کې نفرت او دښمني ځای نه لري؛ په امریکا کې دامریکایې ولس دوحدت اسباب ډېر او د ویش اسباب یې کم دي.

جوبایډن دخپل انتخاباتي کمپاین پر مهال وعده کړې وه چې په دټرمپ دواکمنۍ پرمهال په امریکا کې خپره شوې نسل پرستي او د دتور پوستو پر وړاندې د تعصب نه ډک ناوړه سلوک به له منځه وړي.

امریکا کې چې ټول وګړي د وړیا صحي اسانتیاو نه بې برخې دي چې له املې یې په امریکا کې هر کال په لسګونو زره غریب امریکایان خپل ژوند له لاسه ورکوي؛ بارک اوباما دخپلې واکمنۍ پرمهال غریبو خلکو ته وړیا صحي اسانتیاوې برابرې کړې وې چې ورنه سونو زره بې روزګارو خلکو ګټه پورته کوله خو واک ته د رسېدو سره سم ټرمپ داوباما سره ددښمنۍ له املې دغه پروګرم له منځه یووړ او ویې ویل چې دې په امریکا کې د ټیکس ورکونکو وګړو پیټې زیات دروند کړیدی. جوبایډن ویلي چې امریکایانو ته به وړیا صحي اسانتیاوې برابرې کړي.

جوبایډن دخپل بریالیتوب اعلان نه پس داسې متوازنې خبرې وکړې چې د امریکایې ولس ترڅنګ یې دنړۍ لپاره هم له ځان سره ښه پېغام درلود؛ هغه پدې پوه دی چې ترمپ نه یواځې دا چې امریکا یې ویشلې ده بلکې دامریکا روابط یې هم دنړۍ دزیاترو لویو ځواکونو سره خراب کړیدي.

جوبایډن په خپلې وینا کې وویل: دامریکایې ولس دمتحد کولو پوره هڅه به کوم ځکه چې یواځې د دیموکراتانو نه بلکې دټولې امریکا ولسمشر یم؛ کومو خلکو چې راته رایې ندي راکړي دهغوئ مدني حقوق به هم خوندي وي.

جوبایډن زیاته کړه چې دکرونا پر ضد دنوي طرز العمل جوړولو؛ د اقتصادي بحران ختمولو؛ دنسلي همغږۍ پیداکولو او دچاپیریال پاک ساتلو لپاره به جدي اقدامات وکړي؛

د سخت دریځې او نسل پرستې دلې منځه وړلو لپاره به نوې کړنلاره رامخې ته کړو؛ دنړۍ دسترو هېوادونو سره د ښو روابطو دجوړولو لپاره به نوې بهرنۍ پالیسي جوړه کړو ترڅو دټرمپ له لورې د نړۍ سره د اختلافاتو او ترینګلتیا رامنځته کړای شوې فضا په دوستانه فضا بدله شي.

دامریکا دهر ولسمشرلپاره دامریکا ګټې تر ټولو زیاتې مهمې وي او هر یو د نورې نړۍ نه بلکې دامریکا دګټو لپاره کار کوي خو دخپلو ګټو ساتلو او اهدافو لاسته راوړلو لپاره دټولو کړنلاره یو شان نه وي؛ ځني له کامیابې دیپلوماسۍ کار اخلي او په بریالیتوب خپله د واک دوره تېروي او ځني دزور ژبې کاروي او ناکامېږي؛

د ټرمپ کړنلاره داسې وه لکه چې یې دیپلوماسي هیڅ نه پېژندله؛ دخپلې واکمنۍ په ټولې دوره کې یې دخپلو کورنو مخالفینو او بهرنو مخالفو هېوادونو پر ضد یواځې دزور ژبه وکارولې؛ خو له بده مرغه چې په نړۍ کې یې هیڅا هم د زور ځواب ونه ویلو.

په پیل کې یې زمور پر ضد هم دېره بده ژبه کارولې؛ فوځیان او فوځي طاقت یې هم زیات کړ؛ هغه تېر تاریخ ته نه کتل او نه یې ددې ورتیا لرله؛ ګومان یې کاوه چې دنورې نړۍ په ځېر به یې افغانان هم زور ته سرونه ټیټ کړي خو د خپل زور په مقابل کې یې چې د مجاهدینو زور ولید او د زور کړنلاره یې دلته په بشپړ ډول ناکامه شوه نو دخپلو فو ځي مشرانو پرلور یې خپله خوله راتاوه کړه سخت یې ملامت کړل او ځني یې په سختې بې عزتۍ له دندو ګوښه کړل.

ټرمپ یو کاروباري سړی و په نور څه ډېرنه پوهېدلو؛ مادي ګټو او تاوانونو ته په کتو به یې دهرڅه ارزونه کوله؛ کله چې د جنګ دګټلونه نا هیلی او دجنګ بې ګټې زخت زیات لګښتونه یې رامخې ته شول نو یې د دې جنګ ودرول او دخپلو فوځونو ویستل ګټور وبلل او د اسلامي امارت سره د مذاکراتو لار یې خپله کړه چې پکې یې ښه جدیت ښکاره کړ.

دټرمپ دناکامو کړنلارو بدې اغېزې چې د جوبایډن مخې ته دي نو تمه کېږي چې نسبتاً داعتدال لار به خپله کړي؛ په دوحه کې د اسلامي امارت سره رامنځته شوی تاریخي ټرون به له ماتېدو وژغوري؛ افغانستان کې دجنګ بندولو او فوځونو ویستلو کړنلاره به تایید او تقویه کړي او دنړۍ په ګنو برخو کې د امریکا له لورې درامنځته کړای شوي او رامنځته کولو سیاست به پرېږدي چې به ورسره په نړۍ کې د جنګ او بد امنۍ حالت دامن پر لور روان شي.

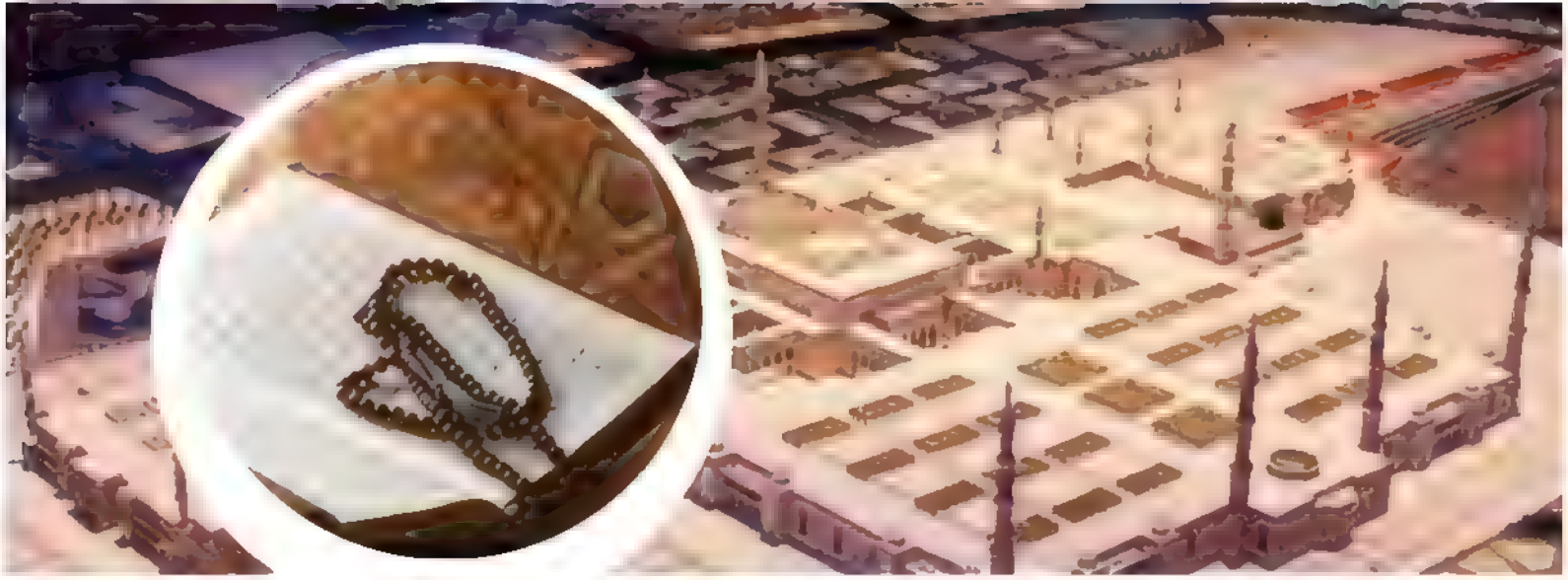

د اسلامي دعوت اخلاقي بنسټونه

ژ: احمدحمزه

خلکو ته مینه ورکول

پدې کې شک نشته چې هر مسلمان ته د خلکو له خوښۍ دمخه د الله تعالی رضایت او خوښي هدف دی او دا هم څرګنده ده چې کله موږ په تونډ اخلاقي او په سخت زړیتوب مشهور شو، نو خلک به موږ څخه نفرت کوی او راڅخه لرې لرې ګرځي او تښتي ، البته په یو وخت کې د الله تعالی خوښي او خلکو سره د مینې پاللو یوڅای کول هم کوم ستونزمن کار نه دي، البته که موږ له حکمت څخه کار واخیست او د شریعت مقاصد مو په ذهن کې ونیول.

هرهغه څه چې موږ یې خلکو ته په مینه ورکولو کې غواړو: خپل ځان د ملګرتیا کوونکو او مینه پالونکو صفاتو باندې ځان سمبالول دي... هغه که چېرته تا په کوم مسلمان شخصیت کې بشپړ ولیدل نو خلک به هغه سره مینه کوي او هغه پورې به پیوست کیږي او د هغه به مني، چې همدا د پیغمبر ﷺ شان و، د هغه په اړه په یو اثر کې راځي چې: **(من رآه بديهةً هابه ومَن خالطه معرفةً أحبه)** چا به چې ناڅاپي ولیده، درناوی به یې کاوه او چا چې نه ګډ وخت ورسره تېر کړ، له هغه سره به یې مینه کوله) نو خلکو ته ځان نژدې کول په حقیقت کې د ښلنې منلو ته د خلکو زړونه پرانیستل دي او هم داسې اغېزمنو وسائلو او تګلارو څخه کار اخیستل چې د انسان په طبیعیت تاثیر غورځوي، ځکه خو ابوهریره ﷺ له پیغمبر ﷺ څخه د داسې دعا غوښتنه وکړه چې هغه سره دخلکو مینه او خلکو سره د هغه مینه زیاته شي: **(ادعُ الله أن يحببني أنا وأمي إلى عباده المؤمنين ويحببهم إلينا)** (الله تعالی ته دعا وکړه چې ما او مور مې مؤمنو بندګانو ته محبوب او موږ ته هغوی محبوب وګرځوي)، نو پیغمبر ﷺ د هغه خبره ومنله چې او دعا یې وکړه : **«اللهُمَّ حَبِّبْ عُبَيْدَكَ هَذَا - يَعْنِي أَبَا هُرَيْرَةَ - وَأُمَّهُ إِلَى عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِينَ، وَحَبِّبْ إِلَيْهِمِ الْمُؤْمِنِينَ»** اې ربه! ستا دغه بنده ګوتی (ابوهریره) او مور یې مؤمنانوته محبوب او دوی ته مؤمنان محبوب وګرځوه.

دا هم پېغور نه و چې يو سړی دې رسول الله ﷺ ته راشي ودې وايي: ماته داسې نیک عمل په ګوته کړه چې زه هغه وکړم الله تعالی او خلک هم راسره مینه وکړي خو رسول الله ﷺ هغه ته د مینې ترلاسه کولو اسباب ورښيي. څنګه چې حدیث کې راځي: «**ازهَد في الدنيا يحبَّك الله، وازهد فيما في أيدي الناس يُحبُّوك**» **له دنیا څخه لرې اوسه، الله تعالی به درسره مینه کوي او کوم څه چې خلکو سره دي، له هغې بې پروا اوسه ، هغوی به درسره مینه کوي).** دا واضحه خبره ده چې د صحابه و تلوسه پدې کې وه چې د دوی شخصیتونه خلکو ته خوښ او د منلو وړ وي، سربېره پردې دوی غوښتل د الله تعالی خوښي حاصله کړي ، له دواړو حرصونو ترمنځ کوم تکر هم رانه شي، ځکه په هر یوه کې د الله تعالی رضا ده، نو د دواړو چاره یو سبب ته وګرځېده.

پېغمبر ﷺ هغو کسانو ته چې ایمان به یې کمزوری و، په هدیو او تحفو ورکولو سره مینه ورکوله، چې د دوی زړونه په مینې راکاږل شي او د جهنم له اوره بچ شي ، څنګه چې هغه ﷺ فرمایي: « **إِنِّي لَأُعْطِي الرَّجُلَ، وَغَيْرُهُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُ، خَشْيَةَ أَنْ يَكُبَّهُ اللَّهُ فِي النَّارِ**» زه به خامخا سړي ته (یو څه عطاء) ورکوم دا نور صحابه ماته له ده ډېر خوښ دي ... (مګر هغه ته) پدې وېره ورکوم چې هسې نه الله تعالی یې پرمخې په اور کې واچوي.

آیا تاسې خلکو سره د مینې او نژدیکت لپاره لدې پرته کوم بل سبب او باعث لیدلی چې هغه مشرانو او امیرانو ته د خپل رعیت په نژدې کېدلو کې او یا رعیت له خپلو وپرېدونکو امیرانو سره مینې ارکولو کې مهم وي.

په همدې اړه پېغمبر ﷺ فرمایي: «**ألا أخبركم بخيار أمرائكم وشرارهم؟ خيارهم الذين تحبونهم ويحبونكم، وتدعون لهم ويدعون لكم، وشرار أمرائكم الذين تبغضونهم ويبغضونكم، وتلعنونهم ويلعنونكم**» آیا تاسې په غوره او ناوړه مشرانو باندې نه خبروم؟ د دوی غوره یې هغه دي چې (د عادلانه برخورد له وجې) تاسې هغوی سره او دوی له تاسې سره مینه کوي، تاسې هغوی ته او هغوی ستاسې لپاره دعاوې کوي، او ناوړه مشران ستاسې هغه دي چې تاسې هغوی او هغوی تاسې نه خوښوي، تاسې په هغوی او هغوی په تاسې لعنت وایي).

پدې کې هیڅ شک نشته چې دغسې مینه پیدا کول او نژدې والی که چېرته د الله تعالی رضا لپاره نه وي نو بیا به د منافقت غوړه مالي او چاپلوسي یو ډول وی، نو د الله تعالی لپاره مینه کول داسې څه دي چې تا سره د خلکو محبت زیاتوي ځکه چې ته به هغوی سره په خپلو لاسو د نیکۍ کولو هوډ لرې، نو مسلمان باندې لازمه ده چې «**أن يحب المرء لايحبه إلا الله**»..(حدیث) (چې له سړي سره یواځې د الله تعالی لپاره مینه وکړي) نو کله چې محبت په همدې شکل بشپړ شي بیا په کمال ایمان باندې دلالت کوي:«**من أحب لله وأبغض لله، وأبغض لله، وأعطى لله ومنع لله، فقد استكمل الإيمان**» چا چې د الله تعالی لپاره مینه وکړه، د الله تعالی لپاره یې پرېکون وکړ، د الله لپاره یې (صدقه) ورکړه ، د الله لپاره یې له (چا) وګرځوله، نو په حقیقت کې د هغه ایمان بشپړ شو.

که واقعیت ته وګورو ډېری داسې نصوص شته چې ایمان او مینه پاللو ترمنځ تړاو پیدا کوي، پدې اړه د پېغمبر ﷺ وینا داده: «**لا تدخلون الجنة حتى تؤمنوا، ولاتؤمنوا حتى تحابوا، أوَ لاأدلكم على شيءٍ إذا فعلتموه تحاببتم، أفشوا السلام بينكم**» تاسې ترهغې جنت ته نه شي ننوتلی چې ایمان مو نه وي راوړی، او ترهغې مؤمن

نه شي جوړېدای چې يو له بله مو مينه نه وي کړي، آيا زه تاسې ته داسې څه نه درښيم چې تاسې يې وکړئ ، يو بل سره مينه ناک شئ، يو بل ته د اسلام اظهار وکړئ!

د مينې ستر شان او شوکت او هرې خوا ته دهغې پلوشو په خپرولو د حال غوښتنه دا شوه چې پېغمبر ﷺ په خپله د مينې په وسائلو او اسباب لارښودنه وکړه لکه څنګه چې لدې وړاندې يې د ايمان بشپړول هم همدې پورې وتاړه.

خپلې نور صورتونه شته چې ملګرتيا جلبوي او زياتوي او زړونه مايلوي، هغه آرامي او سکون او په مجالسو کې په وقار او درناوي تعامل. ابو مسلم الخولاني روايت کوي چې هغه يوه ورځ د حمص جومات ننوت، هغه يو ۳۰ کلن څوان صحابي وليد کله به چې خلک په يوه مسئله کې سره جمعه شول، نو هغه ته به ورغلل ، هغه څخه به يې د مسئلې په اړه پوښتنه وکړه، نو ما خپل ناست ملګري ته وويل: دا څوک دی، هغه زياته کړه: معاذ بن جبل دی نو په زړه کې مې هغه ته مينه راغله، بيا مې هغه ته خپله وويل:سوګند په الله زه له تاسره مينه لرم، هغه وويل: په څه کې له ماسره مينه کوې؟ ما کړه: د الله تعالى لپاره .. هغه وويل: زېرى درکوم ، که رښتينى يې، ما رسول الله ﷺ څخه اورېدلي دي: هغه ويل: **«المتحابون في جلالي لهم منابر من نور يغبطهم النبيون والشهداء ..» زما په عظمت باندې محبت کوونکي لپاره به د رڼا منبرونه وي چې پېغمبران او شهيدان به هم ورته تعجب کوي.**

همدا راز د زړونو خلاصولو لپاره اسانه کيلياني: په خوشالۍ يو بل ته ښه راغلاست ، په رڼ هرکلى، په موسکا همېشه توب کول دي، يو صحابي د پېغمبر ﷺ په اړه وايي: ما له رسول الله ﷺ څخه زيات موسکا کوونکى نه دى ليدلى. (**ما رأيت أحدًا أكثر تبسمًا من رسول الله** - ﷺ-) پدې کې چې ته خپل محبوب ته د خپلې مينې اظهار وکړې، شايد حکمت دا وي چې د محبت معناوي وچوي او په دواړو طرفونو کې اړيکه لا مضبوطه کړي.

د پېغمبر ﷺ په شمائلو او د سيرت مختلفو اړخونو کې داسې دقيق حالتونه شته چې د هغه ﷺ لخوا خلکو سره د مينې پاللو له دې هم ډېر ټينګار پکې ليدل کېږي؛ په يو حديث کې راځي: (**كان يمر بالصبيان فيسلم عليهم**) پېغمبر ﷺ به چې کله په ماشومانو تېرېده نو سلام به يې پرې اچوه) له هغوى سره به يې خواخوږي ښودله او توکې به يې ورسره کولې، د هغه ﷺ حال له خپلو ملګرو سره هم همداسې و، چې (**كه كوم صحابي به ورسره مخ شو، نو هغه ﷺ به ترهغې ورسره ږلاړ و، چې سړى به خپله ګرځېدلى نه و او كه كوم صحابي به ورسره ستړي مشي كوله نو هغه به يې لاسونه تر هغه نيولي ساتل، چې هغه به سړي به خپله نه و پرېښي...**).

نو معلومه شوه چې پېغمبر ﷺ کمزورو خلکو ته هم د مينې اظهار کاوه، که په لاره کې به يوې وينځې هم ودراوه، او خبرې به يې ورته کولې، نو ترهغې به نه ستنيده چې هغه به خپله نه وه ستنه شوې، (هغه به بې وسه مسلمانانو ته ورته، له هغوى سره به يې ليدل، د مريضانو پوښتنه به يې کوله او په جنازو کې به يې ورسره ګډون

کاوه (**كان يأتي ضعفاء المسلمين، ويزورهم، ويعود مرضاهم، ويشهد جنائزهم**) له هغه څخه به خلک په ټيلو ټيلو نه ويستل کېدل او دده په وراندې به نه وهل کېدل (**كان لا يُدفع عنه الناس، ولا يُضربوا عنه**) لکه څنګه چې هغه به د يو شي په اړه نه غوښتل چې څه ووايي، ويل به يې: نه! که د يو کار په اړه به پوښتنه ورنه وشوه، کـه بـه يـې خوښه وه، ويل به يې: هو، او که به يې اراده ورته نه وه، نو بيا به غلی شو او لکه څنګه چې هغه بـه دخپـل ځـان خدمت په خپله کاوه...

که دا ټول صفات په چا کې سره جمعه شي هغه به حتماً د خلکو پـه نـزد مقبـول او خـوښ وګرځـوي؛ لـه همدې وجې چې کوم سړی به هم نبي ﷺ ته راته ، د ښه وتلو په وخت کې به يې تاثيره او يې اغزه نه ووت، په همدې اړه عمرو بن العاص ﷺ د خپل ځان په اړه وايي: (**ته پدې ځان خبره کړه چې له رسول الله ﷺ سره ترټولو سخت دښمنې پالونکی له ما څخه بل څوک نه و او نه هم تر ما وړ پدې خوشالېده چې دهغه پـه وژلـو برلاسـی شم**)... خو وروسته له هغې چې د پېغمبر د مينې او محبت تاثير پرې پرېووت، بيا دا برعکس شو (**بيـا مـا تـه تـر پېغمبر ﷺ هيڅوک زيات ګران نه و، نه زما په سترګو ترهغه بل څوک وړ لګېده، زما پدې تـوان نـه و چـې د هغه په جلال او درناوي سترګې خوړې کړای شم، که چېرته له ما څخه پوښتنه شوې وای چې د هغه صفات بيـان کړم ، ما يې وسه نه درلوده، ځکه زما سترګې د هغه په عظمت نه وې ډکې شوې**)

کله ناکله دا محبت په ډېرو ساده شکلونو سره وي، هغه چې پېغمبر ﷺ پدې وينا سره ورته اشاره کړې: «**الرؤيا الصالحة من الله فإذا رأى أحدكم ما يحب فلا يحدث بها إلا من يحب ..**» نيک خوبونه د الله تعـالى لخوا نه وي، که چا له تاسې څخه داسې کوم خوب وليد چې خوښيده يې، نو هغه دې يواځې هغه چاته بيان کړي چې مينه يې ورسره لري) او دا يو نوعـه وجـداني مشـارکت بللـی شي ، تـردې حـده بايـد دا مشـارکت موجود وي چې د زړه غم يا د باطني عقل خيالات او هم له احساساتو ورآخوا د يوې بلې نړۍ خاطر هـم يـو بل ته وويل وشي چې همدا يوبل ته د ځان ګرانولو او محبت د ګراف لوړېدلو اخري حد هڅه ده، له همدې وجې پېغمبر ﷺ کوشش کاوه چې د صحابه و سره په وينـه او ويـدو ، پـه غـم او پريشـانيو کـې ګـډون او همدردي سره واوسيږي. کله به چې هغه ﷺ د سهار له لمانځه راوګرځېده او هغوی ته به يې د خوبونو تعبير کاوه، ابن عباس ﷺ روايت کوي: چې هغه به وفرمايل: (من رأى منكم رؤيا فليقصها؛ أعبرها له ..) که چا پـه تاسې کې خوب ليدلی وي، نو ودې وايي ؛ چې ورته تعبير يې کړم...) البته زړونـو تـه دغسـې پـه لنـډه لاره ورتلل هم هوښياري او په مناسبو وختونو کې د دريځونو او ځايونو څارلو ته اړتيـا لـري. ټولـو کـارونو لپـاره اساس دا دی چې ته الله پاک ته خوښ يې، نو بيا هغه جل جلاله په ځمکه کې خپله تاته قبوليت پيـدا کـړي، نو ته د الله تعالى مينه او محبت جلب کړه، بيا به هغه تا لپاره د خلکو زړونه خلاصوي او جلبـوي او هرهغـه څه چې مينه پيدا کوي، هغې ته به دې پر لاره ورګرځوي؛ نو هوښيار بلونکی هغه دی چې د نورو زړونـو پـه فتحه کولو قادر وي؛ بيا حتمي ده چې هغه لپاره ښارونه فتحه شي.

دامریکایي یرغل لومړی شپه؛ پرون اونن!

■ قاسم مُحسِن ازره وال

د افغان مجاهد ولس لپاره پرون او نن ډیر توپیر لري،پرون په (۲۰۰۱) د اکتوبر په (۷) مه په افغانستان د نړۍ لسګونو پرمخ تللیو هیوادونو بې رحمه او بې قانونه یرغل راوړ او په دې موخه یې یرغل وکړ چې افغانستان او افغان ولس د نړۍ له نقشې څخه ورک کړي.

یو طرف ته د وخت ستر فرعون بوش له سپینې مانۍ اعلان وکړ او ټوله نړۍ یې مخاطبه کړه چې یا له مونږ سره شئ او یا له ترهګرو طالبانو سره، او زیاته یې کړه چې طالبان دوه لاري لري مرګ او یا زندان تسلیمي یې هم نه منله، په ډیر کبر او غرور سره یې وویل، مونږ به طالبان د آبد لپاره په افغانستان کې ورک کړو او دایې هم وویل،چې دا یوه صلیبي جګړه ده چې اوس پیل شوه.

ټولې اسلامي او غیرې اسلامي نړۍ د بوش په پلوی نعارې سر کړې.

بل طرف ته د وخت ملنګ او د قوي عزم څښتن آمیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله د امریکا په قیادت نړیوال ایتلاف ته په یوازې تن راووت او له لوی قندهار څخه یې د بوش په خلاف د جهاد اعلان وکړ، او زیاته یې کړه چې امریکا به د لیست له سر څخه د لیست و پای ته راځي،د آتـه څلویښت هیوادونو په خلاف په نظامي میدان کې ودریده په داسې حال کې چې طالب جنګیالي د نړۍ له عصري نظامي امکاناتو څخه هم بې برخې و.

ټوله نړۍ یوې خواته او افغان طالبان بلې خواته!

د یو خوار ملت له جوماتو او مدرسو څخه راوتو په شمار طالبانو ته د نړۍ اته څلویښتو پرمخ تللیو هیوادونه هجوم راوړ.

یو طرف ته پرمخ تللی عسکر کروز، او بې باڼه،او بل طرف ته په مقابل کې یې د مدرسې ساده طالبان او زنګ وهلي راکټونه، کلاشینکوف او پیکه قرار لري!

نړۍ د طالبانو مقاومت خندوونکی باله.

هو! بې له شکه ریښتیاهم جګړه هم داسې خندونکي ښکاریده داسې وه لکه دمیرې او تمساح جګړه چې وي.

د۲۰۰۱ کال هغه شیبې مې نه هیرې چې له میـزُوري هـوائي اډې څخـه پـه یـو وخـت ۲۵بې بـاون B.52بم غورځوونکي الوتکې په ګران هیواد دګوزارونو لپاره هواته پورته شوې، ورسره سم له عرب سمندرګي څخه د (دامهاذ) کروز توغندیو پرله پسې په

کابل ،قندهار،جلال اباد،شیندند،خوست او په باگرام هم مهاله سره اورونه ورول.

هغه مهال افغانستان دنړی دخبرونو سر ټکی وگرځیدو.

خو لله الحمد د افغان غیرتي ولس زړورو بچیانو مجاهدو طالبانو ، د امریکا تجاوز او یرغل ته په میرانه د جگړې ډگر ته راووتل، او یې ساري مقاومت یې لاس پورې کړ،هغې نړی چې طالب مقاومت یې خندوونکی باله،گوته په غاښ پاتې شوه.

په داسې حال کې چې طالبانو دهوایې ځواک ضد اسلحې هم نه لرلې.

دغه مهال چې امریکایې ځواکونو د طالبانو خطونه بمبارول رباني له امریکایې ځواکونو وغوښتل چې په طالبانو باید له دې هم غټ او درانده بمونه واچوئ ترڅو یې خطونه مات شي دربانې دغه بې وجدانه جمله به دتل لپاره په تاریخ کې پاتې وي.

طالبانو په تیرو نولسو کالو کې داسې مقاومت وکړ،چې د نړی په تاریخ کې یې قطعا" ساری نه لیدل کیږي.

امریکه او د متحدینو یې په افغانستان کې په تیرو نولسو کلونو کې پوره زور او ځواک استعمال کړ،هر ډول ظلم او وحشت یې ترسره کړ،هر ډول چل،فریب او شیطاني تدبیرونه یې په کار واچول خو د الله تعالی په مرسته او د افغان ولس په یې دریغه قربانیو یې هر څه له ماتې سره مخ او ناکام شول.

او بالاخره د افغانانو د بې ساري مقاومت او باعزمه جهاد په وارندې سرتیتې او سلامي شول،او څو میاشتې دمخه یې د کب په لسمې خپله ماتې او د افغانانو اسقلال پ رسمیت وپیژانده.

او د دغه آیات مصداق وگرځیدل!

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا [سُورَةُ الأحزَاب : ٢٥]

هو بې له شکه دوی له غصې خوټیدلي اوس په داسې حال کې ستنیږي،چې کومه بریا یې تر لاسه نه کړه، زمونږ لپاره په جگړه کې یو الله ج کافي اوبس دی.

هو بې له شکه پرون او نن د افغان اولس او طالبانو لپاره ډیر توپیر لري،پرون همدا نړی د طالب خلاف وه،خو نن ورسره دوستي کوي.

پرون نړیوالو طالب ته په افغانستان کې د ژوند او دشپې حق نه ورکاوه،خونن ورته په خپلو دنگو مانیو کې دعوت او هستوگنې ځایونه ورکوي.

پرون او نن زمونږ لپاره ډیر فرق لري.

پرون د نړی لپاره خلکو ترهگر یادولم!

نن مې د نړی لپاره امن پرینښتې یادوي.

پرون زندان ته وړل کیدم، نن له زندان څخه خلاصیږم.

امریکه پرون راباندې تیری وکړ،نن راته زاری کوي چې عسکر مې مه وژنه صرف د تیښتې لار راڅخه غواړي.

هو بې له شکه امریکې د زرگونو عسکرو تر وژلو او تریلیونونو ډالرو تر مصرف کولو وروسته بیاهم طالبان مات او ورک نه کړل او برعکس امریکه په مـلا ماته او طالبان پیاوړي شول.

افغانان که په خپل تاریخ کې له انگریزانو او روسانو د خپلواکی کلیزې لري او لمانځي یې.

خو نن یې په خپل ویاړمن تاریخ کې د امریکه ماتې او د کب لسمه یوه بله له ویاړونو ډکه ورځ هم ور اضافه کړه....

نصرمن الله وفتح قریب.

جنګي جنايتونه (اکتوبر)

سید سعید

د ۲۰۲۰ز، کال د اکتوبر د میاشتې په ۲مه نیټه د پکتیکا ولایت د ارګون ولسوالۍ په پیر کوټي سیمه کې د داخلي عسکرو په ډزو کې یو ماشوم شهید شوی دی.

د اکتوبر په ۳مه د بدخشان ولایت د یفتل پاین ولسوالۍ په باغبالین کلي کې داخلي عسکرو یو ماشوم شهید کړی دی.

د اکتوبر په ۴مه د پروان ولایت د بګرام ولسوالۍ په چوبخش رباط کلي کې د یرغلګرو په ډرون برید کې یو ځوان شهید شوی دی.

د اکتوبر په ۵مه د لوګر ولایت مرکز اروند بابوس سیمه کې حکومتي ځواکونو یو جومات بمبار کړی، چې له املې پې د مسجد یوه برخه نړېدلې، خو ځاني زیان نه دی پکې رامنځته شوی.

د اکتوبر په ۵مه د فراه ولایت د مرکز په دهیک سیمه کې د داخلي عسکرو د توپچي په ډزو کې یوه میرمن شهید شوې او دوه تنه ژوبل شوي دي.

د اکتوبر په ۶مه د بغلان ولایت د پلخمري ولسوالۍ حسینخیلو کلي کې حکومتي عسکرو د جاوید، محب الله او حاجي یار محمد په نومونو درې تنه ملکي هیوادوال له خپلو کورونو څخه ایستلي او بیا یې شهیدان کړي دي.

د اکتوبر په ۶مه د بدخشان ولایت د یاوان ولسوالۍ په انج کلي کې د حکومتي عسکرو د هاوان په ډزو کې دوې میرمنې او یو ماشوم ژوبل شوي او دوه کورونه زیانمن شوي دي.

د اکتوبر په ۷مه دبادغیس ولایت دقادس ولسوالۍ په لنګرسیمه کې د حکومتي الوتکو په بمار کې یو مسجد شهید شوی دی.

د اکتوبر په ۸مه دسرپل ولایت د مرکز اروند د بغاوي او د سیداباد ولسوالۍ په پنجشیر سیمو کې د حکومتي الوتکو په بمبار کې یو مسجد او څو کورونه ویجاړ شوي او اووه تنه ماشومان او زنانه ټپیان شو ي دي.

د اکتوبر په ۹مه د بغلان ولایت د ده صلاح ولسوالۍ په کاشغري او تل میر غازي سیمو کې حکومتي عسکرو پر ملکي وګړو حمله کړې، چې له املې پې دوه تنه ولسي وګړي شهیدان شوي او یو تن ژوبل شوی دی.

اکتوبر په ۱۰مه د کندز ولایت د خان اباد ولسوالۍ د اکاخیلو په کلي کې د داخلي عسکرو د توپچي په ډزو کې یوه میرمن شهید شوې او دوه تنه ژوبل شوي دي.

د اکتوبر په ۱۰مه د فاریاب ولایت د قیصار ولسوالۍ د ببش کپه په سیمه کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې یو ملکي وګړی شهید شوی دی.

د اکتوبر په ۱۲مه د کندز ولایت مرکز په شورابي قشلاق سیمه کې د داخلي عسکرو دتوپچي په بریدنو کې یو مسجد او ګڼ کورونه زیانمن شوي او اووه تنه ملکي هیوادوال شهیدان شوي او څلور نفره نور ټپیان شوي دي.

د اکتوبر په ۱۲مه د میدان وردګ ولایت د سیداباد ولسوالۍ په سالارو سیمه کې داخلي

عسکرو یو ملکي وکړی(عبدالولي) چې بازار ته د سودا رانیولو لپاره روان و، شهید کړی دی.

د اکتوبر په ۱۲مه د بغلان ولایت د پلخمري ولسوالۍ د دنډ شهاب الدین مربوط کلیم اغا او اکاخیلو کلیو کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې یوه میرمن شهیده شوې او یوه بله ژوبله شوې ده.

د اکتوبر په ۱۲مه دهلمند ولایت د نادعلي ولسوالۍ د نـري مانـده پـه سـیمه کې د حکـومتي الوتکو په بمبا رکې نهه تنه ملکي هیوادوال شهیدان شوي او شپږ تنه ماشومان ژوبل شوي دي.

د اکتوبر په ۱۲مه د بغلان ولایت د پلخمري ولسوالۍ په عمر خیلو کلي کې د داخلي عسکرو د ثقیلـه وسـلو پـه پیرونـو کې درې تنـه ملـکي وګـړي شهیدان شوي او دوه تنه ټپیان شو ي دي.

د اکتـوبر پـه ۱۳مـه د غـزني ولایـت د شـلګر ولسوالۍ په کنصف کلي باندې حکومتي عسکرو چاپـه وهـلې، د کورونـو دروازې یې مـاتې کـړې او د اکبرخان، عمراجان او عبدالله په نومونو درې تنه ملـکي هیـوادوال یې شـهیدان کـړي او خلکـو تـه یې مالي تاوانونه رسولي دي.

د اکتـوبر پـه ۱۳مـه د کنـدز ولایـت د دښـت ارچي ولسوالۍ په عیدګاه او لمړو سیمو کې حکومتي الوتکو بمبار کړی، په دغه بمبار کې درې ښځې او یـو ځـوان شـهیدان شـوي او ګـن کورونـه زیـانمن شوي دي.

د اکتوبر په ۱۴مه د فاریاب ولایت د ګرزیوان ولسوالۍ په افغان تپه سیمه کې اړیکیانو یو پلار او زوی شهیدان کړي دي.

د اکتـوبر پـه ۱۵مـه د خوسـت ولایـت مرکـز اړونـد د لکنـو کورپـانو کلي کې د کمپاین عسکرو د شوکت الله په نوم یو ملکي وګړی چې په بازار کې یې دوکان درلود، شهید کړی دی.

د اکتوبر په ۱۶مه د فراه د مرکز په کوره ګز سیمه کې حکومتي عسکرو د تازه ازاد شوي بندي(محمد قاسم) پر کور چاپه وهلې، عسکرو نوموړي بنـدي، یـوه کـوچنۍ لـور یې او درې تنـه کلیـوال شـهیدان کړي او دوه تنه نور ملکي وګړي یې ټپیان کړي دي، همداراز عسکرو په دې چاپه کې یو بل تازه خوشي شوی اسیر(محمد اسمعیل) د لسو تنو نورو کلیوالو سره یو ځای بندیان کړي دي.

د اکتوبر په ۱۶مه د فاریاب ولایت دقیصار ولسوالۍ په ارضلیک سیمه کې د حکومتي عسکرو د توپچي په ډزو کې پنځه تنه ملکي وګړي چې ښځې او ماشومان هم پکې شامل دي ټپیان شوي دي.

داکتوبر په ۱۶مه د ننګرهار ولایت د خوګیانو ولسوالۍ د زاوې پـه سـیمه کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې یو ماشوم شهید شوی دی.

د اکتوبر په ۱۶مه د کاپیسا ولایت د نجراب ولسـوالۍ پـه سـابات سـیمه کې اړیکیـانو د مولـوی عبدالله په نوم یو دیني عالم او امام شـهید کـړی دی.

د اکتوبر په ۱۷مه د تخار ولایت د نمک اب ولسوالۍ په ده بالا کلي کې د حکومت په بمبار کې یـو کـور او مسـجد پـه نښـه شـوي، پـه کـور کې یـو نارینه، یوه میرمن او درې ماشومان شهیدان شوي او جومات زیانمن شوی، خو چاه ته پکې ځاني زیان نه دی رسیدلی.

د اکتوبر په ۱۸مه د بغلان ولایت د مرکزي بغـلان ولسـوالۍ د شـهر کهنـه بـازار تـه ځېرمـه د داخـلي عسکرو په ډزو کې یوه میرمن او یو نارینه شهیدان شو ي دي.

د اکتـوبر پـه ۱۸مـه د بلـخ ولایـت د زارع ولسـوالۍ پـه دهـن دره علیـا سـیمه کې د حکـومتي عسکرو د هاوان په برید کې یو ملکي وګړی چې خپل پټي کې پې او به لګولې شهید شوی دی.

د اکتوبر په ۱۸مه د بغلان ولایت د دوشي ولسوالۍ په کیله ګي سیمه کې حکومتي ځواکونو له زندان څخه د راخوشي شوي بندي(روح الله) پر کور چاپه وهلې،عسکرو د چاپې په مهال نوموړي بندي، یو زوی او مېلمه یې شهیدان کړي دي.

د اکتوبر په ۱۸مه دهلمند د مرکزلښکرګاه د دریمې حوزې دمندویانو په سیمه کې د حکومتي ځواکونو په بمبار کې یو سپین ږیری شهید شوی دی.

د اکتوبر په ۱۸مه د بادغیس ولایت د بالامرغاب ولسوالۍ د بازار په سیمه کې د حکومتي عسکرو د هاوان په برید کې یو سړی شهید شوی، میرمن یې ژوبله شوې او کور یې تخریب شوی دی.

د اکتوبر په ۱۸مه د ننګرهار د مرکز اروند درونټه سیمه کې حکومتي عسکرو یو دیني عالم(مولوي علي خان مخلص) شهید کړی دی.

د اکتوبر په ۱۹مه د ننګرهار ولایت د شیرزادو ولسوالۍ په ګندمک سیمه کې داخلي عسکرو یو ملکي وګړی(شایسته خان ولد عین الله) چې د سیمه ییز شوونځي ملازم و، شهید کړی دی.

د اکتوبر په ۱۹مه دهلمند ولایت د ګرشک ولسوالۍ د بند برق په سیمه کې داخلي عسکرو د استوګنې پر سیمه د دې سي توپ پیرونه کړي چې له کبله یې ځلور تنه ماشومان او ښځې شهیدان ا وتپیان شوي دي.

د اکتوبر په ۲۰مه د دایکندي ولایت د ګیزاب ولسوالۍ د کاغ سیمه کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې یو ماشوم شهید شوی او یو بل ژوبل شوی دی.

د اکتوبر په ۲۰مه دسرپل ولایت د سوزمه قلعه ولسوالۍ د ګودار په سیمه کې د داخلي عسکرو د توپچي په ډزو کې پنځه ماشومان شهیدان او تپیان شوي دي.

د اکتوبر په ۲۰مه د بلخ ولایت د نهرشاهي ولسوالۍ په شهرک ترکمني سیمه کې د حکومتي ځواکونو د هاوان په ډزو کې دوې نجونې شهیدانې شوې دي.

د اکتوبر په ۲۰مه دهلمند ولایت د ګرشک ولسوالۍ د مهاجرباز په سیمه کې د هرات- کندهار پر عمومي لاره داخلي عسکرو له خپلې پوستې څخه پر مسافرو ډزې کړې،چې له امله یې ځلور تنه مسافر شهیدان او زخمیان شو ي دي.

داکتوبر په ۲۱مه د بلخ ولایت د دولت اباد ولسوالۍ د جوی عرب په سیمه کې حکومتي الوتکو یو مسجد بمبار کړی،په دغه بمبار کې مسجد شریف زیانمن شوی او یو ماشوم پکې ژوبل شوی دی.

داکتوبر په ۲۱مه د تخار ولایت د مرکز تالقان په هزاره قرلق سیمه کې حکومتي الوتکو پر یو مسجد بمبار کړی، په دغه بمبار کې دوولس تنه زده کوونکي شهیدان شوي او د ملا امام په ګډون اتلس تنه نور تپیان شوي دي. په یاد شوي بمبار کې دتخار والي هم د ملکیانو ذکر شوې مرګ ژوبله تائید کړه، که څه هم د ارګ لومړي مرستیال(صالح) په دغه پیښه کې د ولسي- وګړو تلفات رد کړل او زیاته یې کړه کوم کس چې اول دې پیښه کې د ملکي تلفاتو خبر ورکړی، هغه کس به مجازات کړي!!

د اکتوبر په ۲۲مه د میدان وردګ ولایت د سیداباد ولسوالۍ په هفت اسیا سیمه کې داخلي عسکرو د ملکي خلکو د سپرلۍ په موټر ډزې کړې چې له امله یې یو سړی شهید شوی او ۱۳ کلن زوی یې تپي شوی دی.

د اکتوبر په ۲۲مه د تخار ولایت د خواجه غار ولسوالۍ په قروق سیمه کې حکومتي ځواکونو پر یو کور بمبار کړی چې شپږ تنه پکې ژوبل شوي دي.

د اکتوبر په ۲۳مه د خوست ولایت مرکز کونډیو سیمه کې د کمپاین عسکرو یو دوکاندار(محمداکبر) له خپله دوکانه وړی او د منګسو سیمه کې یې شهید کړی دی.

داکتوبر په ۲۵مه د غزني ولایت د واغظ ولسوالۍ په شیخانو کلي باندې داخلي عسکرو هاوانونه ویشتلي، چې له امله یې یو ملکي وګړی شهید او یو بل تن تپي شوی دی.

د اکتوبر په ۲۵مه د میدان وردګ ولایت د نرخ ولسوالۍ د چینو کلي ته خبرمه د یرغلګرو په درون برید کې دیو ملکي وګړي(جیلاني خان) درې ماشومان زامن شهیدان شوي دي.

داکتوبر په ۲۵مه د بلخ ولایت د چهاربولک ولسوالۍ په تیمورک کلي کې دحکومتي الوتکو په بمبار کې دوه کورونه زیانمن شوي او د څخو او ماشومانو په ګډون پنځه تنه پکې ټپیان شوي دي.

داکتوبر په ۲۵مه د بلخ ولایت زارع ولسوالۍ د بلند دریغ کلي کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې درې ماشومان ژوبل شوي او خلکو ته مالي تاوان هم ا وښتی دی.

داکتوبر په ۲۵مه د کابل ولایت د موسهي ولسوالۍ په کته سنګ کلي کې حکومتي عسکرو یو ملکي وګړی (معلم الوزی) شهید کړی او خلکو ته پې مالي زیانونه اړولي دي.

د اکتوبر په ۲۶مه د لوګر ولایت د ازري ولسوالۍ په کوزي چوتري سیمه کې داخلی عسکرو یو ملکي وګړی شهید کړی دی.

داکتوبر په ۲۷مه د بلخ ولایت د شولګره ولسوالۍ په بودنه قلاه سیمه کې د داخلي عسکرو د توپچي په ډزو کې شپږ تنه ملکي وګړي شهیدان شوي او یو تن ژوبل شوی دی.

داکتوبر په ۲۷مه د بلخ ولایت د دولت اباد ولسوالۍ مرکز ته خبرمه د داخلي عسکرو د ثقیله وسلو په ډزو کې یو ملکي وګړی شهید شوی او دوه تنه ژول شوي دي.

د اکتوبر په ۲۸مه د بدخشان ولایت د راغستان ولسوالۍ په زرنداب سیمه کې داخلي عسکرو داستوګنې پر سیمو دي سي توپونه اورولي چې له کبله پې پنځه تنه کروندګر ژوبل شوي دي.

د اکتوبر په ۲۸مه د کندزولایت د خان اباد ولسوالي د قومندان محراب په کلي کې د حکومت په یو هوایي برید کې یو مسجد شهید شوی او څینې کورونه ویجار شوي دي.

د اکتوبر په ۲۹مه د کندهار ولایت دارغنداب ولسوالۍ د جوی لاهور په سیمه کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې یوه ښځه او څلور کوچنیان ټپیان شوي دي.

د اکتوبر په ۳۰مه د میدان ورګ ولایت د جلریز ولسوالۍ په زرلنګ سیمه کې د حکومتي عسکرو د دي سي توپ په فیرونو کې یو منځنی ښوونځی لګېدلی او سوځېدلی دی.

د اکتوبر په ۳۰مه دکندهار ولایت د ژرۍ ولسوالۍ د سنګ حصار په سیمه کې د حکومتي الوتکو په برید کې اووه تنه ملکي وګړي ژوبل شوي او یو تن شهید شوی دی.

د اکتوبر په ۳۱مه د فاریاب ولایت د قیصار ولسوالۍ د کوهي او قرقول په سیمو کې د داخلي عسکرو د ثقیله وسلو په ډزو کې درې تنه ماشومان ژوبل شوي او یوه میرمن شهیده شوې ده.

د اکتوبر په ۳۱مه دهلمند ولایت دمرکزلښکرګاه د دریمې حوزې دمندویانو په سیمه کې د یرغلګرو په درون برید کې دوه تنه ملکي وګړي شهیدان شوي او درې نفره ټپیان شوي دي.

د اکتوبر په ۳۱مه د ارزګان ولایت د دهراود ولسوالۍ مرکز بازار باندې یرغلګرو او حکومتي ځوواکونو بمبار کړی، له سیمې څخه د ورکړل شوو معلوماتو په اساس په دغه بمبا رکې د همدې بازار ګن دوکانو،هوټلونه اومارکیټونه ویجار او زیانمن شوي چې په سبب پې خلکو ته پراخ مالي زیانونه اوښتي دي.

مأخذونه :[بي بي سي راډيو،ازادي = ،افغان اسلامي اژانس ،پژواک = ،ټول افغان ويبپانه ،لراوبر= ،نن تکی اسيا .....]

د مورچل وږمې

ځوریدلی ولس

شاعر : سمیع الدین افغاني

ورځ تر بله جنازې په اوږو کیږي
څه تنکي، چنار ځوانان ترخاورو کیږي

بل څوک نه دي دا د لوی افغان بچي دي
د پردو په لمسون هره ورځ قتلیږي

هره خوا لکه صدام په خوله تکبیر دی
څوک نظام څوک ترهګر په نوم یادیږي

ناست قطر کې دي وطن ته سوله غواړي !
په وطن کې شپه او ورځ ولس ځوریږي

دا دښمن دی دا دوکه ده بل څه نده
اوس پدې حقیقت هر افغان پوهیږي

دا چې چا مونږ په قومونو یو بیل کړي
د هغو په لمسون ګران وطن ورانیږي

د خلاصون لاره یواځې همغږي ده
افغاني په پوهه هر مشکل حلیږي

شهیدیم

محمد ناصح

ټوک، ټوک یمه د رب له دین نه ځار، یمه شهید یم
وجود باندې زخمي، پرهار پرهار، یمه شهید یم

قربانه مې ځواني کړه د الله له ښکلي دین نه
کاروان د شهداو کې اوس شمار، یمه شهید یم

ما کوچ کړی دی تللی یم د یار تر کلي پورې
عجیبه زندګي ده ښهٔ سینګار، یمه شهید یم

ژړېږه مه مورجانې ته زما په جدایۍ کې
زهٔ تللی د أبد ژوندون په لار، یمه شهید یم

دردونو نه اخیست مې دی خوند د پاکې مینې
ساده نه یم د رب په عشق خمار، یمه شهید یم

اخیستی رانه روح دی رب په ناز په مینه، مینه
نو خود به هم د حورو زه دلدار، یمه شهید یم

(ناصح) به لاروی شم ستا د لارې ای جانانه
قبول مې کړه خپل ځانته انتظار یمه شهید یم

د تورو شپو مزلونو کې

ډېوه درسره واخله

الفت جان

د تورو شپو مزلونو کې ډېوه درسره واخله
د ژوند په هره لاره کې نیزه درسره واخله
ای پام چې دخپل رب په لوري ځې خالي ورنشې
ډالۍ کې د خپل تن وینه تحفه درسره واخله
جانانه د جانان خواته چې ځې دا خبر واوره
په زړه کې خاماخا مینه خوښه درسره واخله
ځار داسې نه دښمن درته یو لوی پلان وي جوړ کړی
لالیه ګام پرګام ټوپک چاقۍ درسره واخله
هوشته پکښې تیاري د وحشتو مسلمه وروره
لحد ته د اعمالو سرمایه درسره واخله
الفته که بریا غواړې دحشر په میدان کې
له ځان سره د رب مینه پخه درسره واخله

د اقتدار هوس

انس حقاني

شرف کړي هېر له انسان د خواهش بنګ ووهي
ړوند شي او کون شي هغه، کوم زړه چې زنګ ووهي
منم چې درد به لري خو له حکمته دک وي
ویده احساس ویښوي، چې ځنځیر شرنګ ووهي
چې یې په زړه کې نه وي، د محبت ښکلاوې
حسد یې نه پټیږي، که هرڅو رنګ ووهي
ځار د غیرت له ګزار، وار یې تاریخ جوړوي
عبرت شي هر بې ننګ ته، کوم سر چې ننګ ووهي
د عقل هوش یې لاړ شي، د جنون جوش پرې کیني
د اقتدار هوس چې، په هر چا چنګ ووهي
عرش ورته وخوځیږي، غضب ځپې ووهي
چې د غرور په نظر څوک، خوار ملنګ ووهي
راشئ په دې عصر کې عجب مین وګورئ
د مینې اور سره سر، لکه پتنګ ووهي
د تخیل اسمان کې، د هیلو ستوري شماري
انس خاموشه غوندې تیږې ته څنګ ووهي

شعر:

که قوت د انقلاب د چیغو نه وی
مړه نبضونه د وطن به خوځول چا
که د وینو توپان نه وای پاڅولي
دا په خپل غلاف کې مړه به پاڅول چا
چا به زړه نیوه د شوق د نمرود اور ته
دا زاړه بت پرستان به شرمول چا
څوک ورتهٔ تورو دیوانو ته په غیږه
د پیریو یرغمل به خلاصول چا
چا به غږ د بغاوت کړ په دوزخ کې
زندانونه د عذاب به نړول چا
چا به لاره خلاصوله د لمر کور ته
له تلپاتې تږمیو به ایستل چا
که د سولې تنده نه وای په انسان کې
تر ایرو لاندې ارونه به لړل چا
دا غمجنه شپه به چا سبا کوله
میلیونونه سحرونه به ژغورل چا
چا به خاورو ته ښبنل د ژوندون زړې
په بیدیا بارانونه اورول چا
د پښتون د غلام ذهن په تیاره به
څراغونه د رڼاوو بلول چا
د تودې مینې د اوښکو په باران به
د وطن ترې ځوځان اوبه کول چا
درواغجن وطن پلورونکي مشران به
نا خبره ولسونو ته ښودل چا
داستانونه د وطن د اتلانو
نوي نسل د سبا ته رسول چا
د کنګل ځپلو غرونو په رګو کې
ویده شوي ارمانونه ویښول چا
چا به ستاېل د توپان تري تم شوي
دا نوم ورکي سربازان به یادول چا
او په زړه د پیریو د ګونګیانو
آیتونه د پاڅون جاري کول چا
د ځوانۍ د هوسو تاوده کلونه
هنګامې د آزادۍ ته وقف کول چا

په کندهار ولایت کې د فتحو دروانې لړۍ دبریدونو او غنیمتونو څو بېلګې

MORCHAL

Islamic, Jihady, Educational
and Cultural Monthly Journal